

הפארת-אמונה ראש

שדה אליהו, ערש"ק מקץ
ג' בטבת ה'תשפ"ד 15.12.2023
גליון 883

שבולת

עלון קיבוץ שדה אליהו

לשבת פרשת מקץ

ג' בטבת תשפ"ד 15.12.2024

גיליון מספר 883

לילי דרור	פרשה פותחת	3	עמוד
עמוס גורן	הנהלה בפעולה	4	עמוד
כרמל ארליך	ה' עמכם	6	עמוד
רינת שפירא	שגרת חירום בגיל הרך	7	עמוד
חברתיכון	פרויקט אור הדר התשפ"ד	8	עמוד
לילי דרור	פנינים מן הארכיון	9	עמוד
ידידיה בירמן	חנוכה – הנס הזה הוא גם שלך	10	עמוד
הילית בירמן	חיבוק – מגביר לא רק את האור		
עידית לנדאו	תודה ועדכון	11	עמוד
תפארת אמונה ראש	מעט מן האור	12	עמוד
יעל נוה	צער לך וצער לי, על כך מעידות העיניים	13	עמוד
דן אמיר	רשמים מסיבוב חיילים נוב' 2023	14	עמוד
אייל לב	לזכר סרן ידידיה אשר לב	15	עמוד
אורה הס	לזכרה של אלינה פלחטי	16	עמוד
עדי פרץ	לזכר עומרי פרץ	18	עמוד
לירז מויאל	"ועל נסיך שבכל יום עמנו"	20	עמוד
יואל ושרית היימן	אור הכנסת אורחים	22	עמוד
דובי נולמן ויוסי ענברי	ותיקי גרעין צבר	23	עמוד
הילה אונא עם שירה צרפתי	על הספר "ציפורים"	24	עמוד
נעמה לפיד (תמרי)	על הספר "חסד"	26	עמוד
דרור צונץ	למצוא את מטמון לבו של הכותב	27	עמוד
חנן כסיף	טיול חורף לבריכות הדגים	29	עמוד
אלישע האס	כנס בני השמונים	30	עמוד
	חדש על המדף	31	עמוד

ור זיכרון

שולמית נחלון ז"ל, נפטרה בה' בטבת תש"ע
 לביא בשיא ז"ל, נפטר בז' בטבת תשמ"ז
 אברהם מילוא ז"ל, נפטר ב"ג טבת תשפ"א
 רייצ'ל דורלכר ז"ל, נפטרה בט"ו טבת תשפ"א
 שאול בשיא ז"ל, נפטר ב"ט בטבת תשכ"ז
 מרים רוונה ז"ל, נפטרה בכ"ג בטבת תשס"ו
 רפאל דותן ז"ל, נפל בכ"ד בטבת תשל"ב
 מיכאל בן יצחק ז"ל, נפטר בכ"ז בטבת תשס"ב

דבר העורכת

שלום לכולם,

נר שמיני של חנוכה – זאת חנוכה. היום בו כל הנרות דולקים והאור רב ביותר. שמונה – מספר מעל הטבע. בשמיני עצרת ראינו מעשי רשע וחמס מעבר לכל מה שאנחנו מסוגלים לתפוש בטבע האדם, ואנחנו מבקשים ומתפללים לקב"ה ששמיני של חנוכה יביא אור וטוב מעל לטבע, אור של גאולה שלמה וטוב גדול לכל עם ישראל.

נכנסנו לתוך המלחמה מתוך תקופה חשוכה של פירוד ושבר בעם ישראל. המלחמה הביאה להתגייסות כוללת ב-150-200% של חיילים ושל נתינה אזרחית. בסרטוני החיילים רואים את רוחם הגבוהה, המאוחדת, חדורת המטרה, הנחושה ומלאת האמונה. עלינו בעורף כפרטים וככלל להמשיך להחזיק ברוח זו כדי שגם כשהמלחמה תסתיים לא נחזור למה שהיה אלא נעלה עוד מדרגות ברוח זו. רצינו שנושא הגיליון יהיה "מגבירים את האור", ולכאורה רוב הכתבות שהגיעו לא נכנסו באופן ישיר תחת כותרת זו, אך למעשה כשקוראים אותן רואים הרבה אור שבוקע מתוכן – אור של נתינה, תמיכה והכנסת אורחים, אורם של הנופלים שאנחנו מתפללים להיות ראויים לגבורתם ולקורבנם, וגם אור מתוך רגעים רגילים של החיים.

קריאה נעימה!

אביגיל ראש

בשם מערכת שיבולת: הילה אונא, בתיה אלוש, הילית בירמן, תמרה וגשל, נחשון יוגב, חוה כהן ואיתמר קנטר

פרשת ביתחן מקץ לילי דרור

"והבור ריק אין בו מים" (בראשית לז, כב)

לא פעם אחת הושלך יוסף לבור אלא פעמיים, יוסף שהתגלגל למצרים לבית פוטיפר, נאסר. בית כלא כמוהו כבור, ואכן יוסף מספר על עצמו: "כִּי גָּבַב גִּבְתִּי מֵאֲרֶץ הָעֶבְרִים וְגַם פֶּה לֹא עָשִׂיתִי מֵאוֹמָה כִּי שָׁמוּ אֶתִּי בְּבוֹר" (בראשית מ, טו).

פעמיים ניצב יוסף מול גורל אפל – בבור, שאין אפשרות להיחלץ ממנו.

הבור חור פעור באדמה – חלל ריק שגם אם יזעק מי ישמע אותו?

בספרו "בין שתי ערים" כותב צארלס דיקנס על חוויית המאסר כחווייה של אדם שנקבר בעודו חי.

הפחד הגדול של הבור הוא הפחד להיעלם מתודעה, להישכח...

אני קוראת בימים אלה את פרקי יוסף, וחושבת על אחינו המוחזקים בבורות. המצב קשה מנשוא, אך חוט דק של אופטימיות פורץ כשאני רואה את הנעשה בעמנו על מנת שאִחֵינו לא ישכחו. אופטימיות - כי השבויים היקרים שלנו הם בראש דאגת משפחתם, הצבא, המנהיגים. המשפחות והעם עושים הכול כדי שלא ירדו מסדר היום הציבורי, והמנהיגים מבטיחים שהם דואגים להם יום יום, שעה שעה.

ועל שאלת עד מתי?

בתנחומא מקץ א' כתוב: "מפני שכל דבר ודבר שיוצא מפי הקב"ה בקצבה הוא נותן: לחמה נתן קץ, שנאמר: "מקצה השמים מוצאו" (תהילים יט, ז); לשמים נתן קץ, שנאמר: "ולמקצה השמים ועד קצה השמים" (דברים ד, לב); לארץ נתן קץ, שנאמר: "בורא קצות הארץ" (ישעיה מ, כח); ליציאת מצרים נתן קץ, שנאמר: "ויהי מקץ שלשים שנה" (שמות יב, מא); לחשך נתן קץ, שנאמר: "קץ שם לחשך ולכל

תכלית הוא חוקר" (איוב כה, ג); ואף כשנחבש יוסף קץ שם לו, שנאמר: "ויהי מקץ שנתיים ימים" (בראשית מא, א).

חכמים מלמדים אותנו, שהקב"ה קבע קץ לחושך, הן לחושך הכללי שבעולם, והן לחושך של יוסף בבית האסורים. ובעומק העניין באים להורות לנו, שגם החושך שיש לכל אחד בחייו, יש לו קץ וגבול. וכאן טמון לימוד גדול לגבי כל הקשיים של האדם בחייו.

בעזרת ה' נצליח במשימות, הן בלוחמה והן בהשבת אחינו הביתה.

אסיים בתפילה לשלום המדינה:

"...ושלח אורף ונאמתך לראשיתך, שריתך ויועצתך, ותקנם בעצה טובה מלפניך. חזק את ידי מגני ארץ קדשנו, והנחילם אלקינו ישועה ונצחון תעטרם, ונתת שלום בארץ ושמחת עולם ליושביה..."
אמן!

הנהלה בפעולה עמוס גורן

אני אמנם לא נחשב אדם דתי אך אני בהחלט אדם מאמין...

ובתוך כל התופת והאסון, ותחושת הבדידות שלנו מול רוב העולם,

אני בוחר להיאחז בקרן אור ובוחר להאמין בניצחון של הטוב על פני הרע,

בוחר להאמין שאנחנו עם מאוחד שעומד איתן בצדקתו וזכות קיומו בעולם.

וכמו בכל אסון בהיסטוריה, מחובתנו המנהיגותית להסתכל אל מעבר להרי החושך, לצפות פני עתיד ולהוביל לעשייה ולצמיחה ביום שאחרי.

יישר כוח לקהילת שדה אליהו, יישר כוח לחיילים, לאימהות, לילדים ולנערים ולכל מי שתומך בדרכו במי שצריך יותר תמיכה. וכמו שאומרים – נעשה ונצליח ויישר כוח!

קיבוץ מתחדש – התהליך שתפס תאוצה ביתר שאת במאי 2022 לאחר הצבעה בקלפי, נעצר במעט עם פרוץ המלחמה. למרות זאת, המשכנו לקדם את הנושאים וההסדרים שדרשו התייחסויות אחרונות, הצגנו בפני צוות ההיגוי את ההסדר הסיעודי ואת הסדר הבנים, ביצענו בדיקות של היתכנות כלכלית של המודל המוצע (בחינה שניתן לעמוד כלכלית בתוכנית השינוי), וכו' וכו'.
על מנת להמשיך ולהביא להכרעת הציבור את ההצעה לקיבוץ מתחדש, עלינו לצאת לציבור בשני מישורים עיקריים:

1. פגישה עם כל משפחה על דפי הסימולציות שימחישו את ההכנסות וההוצאות בקיבוץ המתחדש בהשוואה לתקציב וההוצאות שיש כיום. הפגישה תתבצע עם נציגים מהקיבוץ ומבחוץ בה נסביר ב"רחל בתך הקטנה", את המיסוי, את ההוצאות ואת הזכויות בהתאם להסדרים שגובשו עד כה.
2. שולחנות עגולים – בהם יגיעו חברי הקיבוץ לאחר שקיבלו את ההסדרים השונים ולאחר שישבו איתם על דפי הסימולציות על מנת להציף דברים אחרונים להתייחסות צוות ההיגוי לפני אסיפה בה יוצג ההסדר הסופי לקראת הצבעה.

אנחנו מודעים לכך שישנן משפחות שהבעל במילואים מחוץ לקיבוץ, אך גם מודעים לכך שהקיבוץ צריך להחליט על כיוון ברור על מנת להמשיך לקבל חברים ולדאוג לצמיחה דמוגרפית בריאה ותקינה של קהילת שדה אליהו.

נעשה כל שיידרש על מנת לגלות רגישות וגמישות מול משפחות המגויסים.

פרויקט ממ"ד – לאחר הצבעת החברים בה הוחלט על המשך המתווה הנוכחי, התכנסת תת-צוות מתוך צוות הממ"דים במטרה לבחור את זהות הקבלנים ואת אופי העבודה. הוחלט שעל מנת לקדם את

הפרויקט במהירות וביעילות ולפי מה שהצהרנו במתווה המקורי, ייבחרו בשלב ראשון שני קבלנים כאשר בפעימה הראשונה ייבנו 10 יחידות בכל חצי שנה (20 יחידות בשנה), ובהמשך נבחן את האפשרות להגברת קצב הבנייה. בנוסף, על מנת לעמוד בקצב הבניה כאמור, יידרש מהחברים לעמוד בלוח זמנים שיוגדר להם בכל הקשור לקבלת החלטות הקשורות בתוכנית הבנייה הפרטית וכו' בכדי שנוכל להעמיד ממ"דים לכל חברי הקיבוץ בזמן סביר.

מפונים – במהלך החודשיים האחרונים, זכינו לארח בשדה אליהו משפחות שנדרשו לפנות את מגוריהם בשל המצב. חלקם הגדול הם אורחים וקרובי משפחה של חברים ותושבים. מדובר על 40 נפש בסך הכל. כמובן שהקיבוץ לא מחייב על השות אך הוחלט בהנהלת הקהילה לחייב את המשפחות המתארחות על צריכת מזון בחדר האוכל בעלות מסובסדת, בדומה לחברי הקיבוץ. נאחל להם המשך שהות נעימה בקיבוץ וחזרה מהירה לשגרה.

תקציב קהילה – אנחנו לקראת סוף השנה הלועזית, מנסים להעריך כיצד תיגמר שנת התקציב הנוכחית ובונים את תקציב הקהילה לקראת שנת 2024. בתהליך שהתחלנו לפני כחודש אנו עושים מאמצים להיפגש עם מרבית מנהלי הענפים כדי לדייק את מסגרת התקציב, להגדיר את מטרות הענף ואת שאיפותיו, כאשר טיב השירות ודיוק המשאבים הכספיים עומדים לנגד עיניי ולנגד עיני המנהלים. המטרה היא לנהל באחריות רבה את הכספים הציבוריים וכן לבחון את רמת המוכנות והרלוונטיות של חלק מענפי השירות במידה והקיבוץ יוגדר כקיבוץ מתחדש. עד כה מורגשת הבנה והירתמות בקרב המנהלים ששוקדים ומתאמצים מידי יום בעשייה ותכנון. יישר כוח!

סיכום חודש ארגון בסניף בני-עקיבא

כרמל ארליך - הקומונרית

השנה, התקבלה ההחלטה הלא פשוטה לקיים חודש ארגון של תנועת בני עקיבא למרות המצב בארץ.

חודש הארגון השנה היה בנושא "הננו – למען עם הנצח".

הננו – אנחנו כאן, ואנחנו כאן בשביל כל מה שצריך, גם אם זה קשה וגם אם זה לא תמיד נוח.

ואנחנו עושים את זה למען העם שלנו – עם שלא נכחד, עם שיישאר לנצח. ואנחנו חלק ממשוה גדול.

בחודש האחרון עברנו חודש ארגון משמעותי ומלא. ועם כל צביעת הקירות, הכיף, המוראליים, הפעולות וכל הטירוף של החודש הזה – ניסינו לחשוב איך אנחנו מתחברים לעם, ואיך בתוך הכיף אנחנו נותנים כוח מתוך העשייה שלנו. בחודש הזה התמקדנו בפרויקט "הננו למען...". כל שבט קיבל קבוצה מסויימת ועשה למענה דברים: בחקלאות, עם המפונים מהדרום ומהצפון, כיתת הכוננות, חיילים, זקנים ומשפחות המגוייסים.

חניכים אהובים שלנו – כל הכבוד על העשייה המטורפת שלכם!

זה **בדיוק** הדבר שמחזיק את העם שלנו מאוחד וחזק כל כך.

גאה בכולכם על הבחירה לשלב בתוך החודש שלכם גם עשייה

ועזרה בתוך גם עשייה ועזרה בתוך כל המצב, אתם אדירים!

ה' עמכם. עם הנצח לא מפחד מדרך ארוכה!!

שגרת חירום בגיל הרך רינת שפירא

חלפו חודשיים מאז התחילה המלחמה, מאז אותה שבת שחורה. כל כך הרבה דברים קרו ועדיין קורים, שקשה לפנות את עצמך לעדכונים וסיכומים, אך נראה שעכשיו זה הזמן, כשכולנו מסתכלים על נרות החנוכה, מנסים לחזק את הקיים ולהתרחק מהמחשבות שמחלישות אותנו.

בתחילת המלחמה המערכת הייתה סגורה, כהוראה של רשויות המדינה. יחסית מהר, לפי הערכות המצב ויכולות כוח האדם, פתחנו את המערכת כמענה קהילתי עם נערות החטיבה, אימהות מתנדבות ותמר בשיא הגננת, שכהרגלה התגייסה למשימה. בהמשך פתחנו באופן חלקי עם צוות גיל הרך (שהיה צריך לאסוף את עצמו, להשאיר את החרדות והמשפחות בבית ולקחת אחריות) למשך כמה שעות. לאחר מכן פתיחה של ימים מלאים אך לא יום שישי. וכיום ברוך השם המערכת חזרה לפעול מיום ראשון עד שישי, כולל, מ-7:00 עד 16:00. בימים הראשונים קיימנו מפגש אוורור עם הצוות, שרובו מבית שאן. המפגש היה משמעותי מאוד, בשביל לתת לכולן את המקום לפרוק את מחשבותיהן ורגשותיהן. דבר שאיפשר להן להתפנות גם לעבודה, אך גם לעצמן. המפגש הזה הדגיש את העוצמה של חיים בתוך וכחלק מקהילה.

כיום, כמובן שההתמודדויות עדיין קיימות והמערכת עושה כמיטב יכולתה בימים לא רגילים אלה. כמו בכל מקום, גם אצלנו יש נשות צוות שבעליהן מגויסים, שילדיהן בצבא או שילדיהן הקטנים זקוקים יותר לאמא נוכחת כדי להתמודד עם כל ההצפה הזאת. באותו אופן, הילדים במערכת חווים אבות מגויסים ואימהות (לביאות) שמחזיקות את השגרה ואת עצמן יום-יום אך עם קושי ועם החדשות שמרחפות באוויר. כל זה מגיע ליחידות הגיל הרך השונות. כמובן שדווקא בזמנים כאלה חשובה מאוד השמירה על השגרה, על הרציפות, על סדר היום המוכר לילדים – חצר, חול, תיבות, טיולים, מפגש ועוד ועוד.

זכינו גם אנחנו לתרום למאמץ של המדינה ושל הקיבוץ וקלטנו לגן רימון, לגן זית ולבית תינוקות ילדים של משפחות מפונות שנמצאות בקיבוץ. ילדים חמודים שהשתלבו במהירות כמו שרק ילדים יודעים ולמדו מהר מאוד את כל התורה על רגל אחת – לבנות בחצר, לאסוף חרסים ולבנות מהם חנוכיות. דברים שלא עושים בשדרות ובהרבה גנים אחרים.

השמירה על יציבות הצוות זה דבר שאני עסוקה בו מאוד, בכל ימות השנה ובימים אלו זה חשוב אף יותר. חשוב לנו לשמור על צוות קבוע שמכיר את הילדים, שמהווה פנים מוכרות לילדים. לעתים זה אי של שפיות לילדים וגם להורים.

מבחינת החזרים להורים: חברי קיבוץ קיבלו החזר חלקי על אוכל בחודש אוקטובר (על ימים בהם לא היו ארוחות צהריים). ומתושבים בעצמאות כלכלית גבינו 75% מהסכום המלא.

בזמן כתיבת שורות אלה, עוד לא התקיים מפגש משותף שלנו עם בני ה-70+ של הקיבוץ אבל אנחנו נושאים את פנינו קדימה ומתכננים... על כך בעז"ה בשבולת הבאה...
אז אאחל שנמשיך להתמקד בהגדלת האור, כל יום נוסיף נר ואור. החושך תמיד מאיים לפרוץ, אבל כמו שיאנוש קורצ'אק אמר: הדואג לדורות מחנך אנשים!

פרויקט אור הדר ה'תשפ"ד חברתיכון

השנה המצב שונה, המציאות קשה ומפחידה, ולא יכולנו להתעלם מזה, אז אנחנו (התיכון) החלטנו להתמקד בלחזק את החיבור ואת הביחד של החברה והקיבוץ כדי להאיר קצת את החשכה והכאב. במסגרת גיוס הכספים לאור הדר, רצינו שיהיה משהו שונה, שיהיה משהו מאחד, אז היו שני פרויקטים שמטרתם היתה לחבר בין אנשי הקיבוץ למשפחות המגויסים ולחיילים הגיבורים של "הביתה".

פרויקט אחד היה שמשפחות מהקיבוץ שלחו חבילות שאנחנו הכנו לחיילים ב"הביתה" עם חיזוק והזמנה לשבת, והפרויקט השני היה שמשפחות שלחו זר פרחים עם הקדשה למשפחות המגויסים. כשהייתה לנו שיחה לקראת אור הדר במועדון, הילדים שחילקו את הזרים סיפרו איזה חיוכים ואיזה שמחה והתרגשות היו למשפחות על הפנים, ואין דבר יותר מחזק מלראות שהצלחת לחזק ולשמח מישהו אחר וזו הייתה הרגשה באמת טובה!!

באור הדר עצמו היינו אמורים להתנדב בדרום ובסוף לא התאפשר, וכן, זה ביאס קצת את החברה, ממש רצינו לתת איפה שהכי צריך. הייתה אכזבה והיה קשה, אבל הבנו שזה לא משנה אם אנחנו מתנדבים בדרום או בצפון או במרכז או בבקעה - לנו, לתיכון, יש כוח עצום, שיעזור למי שצריך לא משנה איפה הוא נמצא. וגם אם לא עזרנו בחזית, זה לא נורא כי תרמנו את כל מה שיש לנו למקום אחר שצריך אותנו, והיה צריך אותנו!

ביום הראשון הלכנו לעבוד בחוות עיינות קדם שבבקעה. עבדנו במטע תמרים ובמנגואים, ובהפסקה הייתה לנו גם שיחה על המקום, על איך הוא הוקם ולמה הוא הוקם, והבנו את החשיבות של עבודה חקלאית בארץ ובעיקר בימים אלו. לשמוע על החשיבות של השטחים חקלאיים שנלחמים על הארץ זה היה מאוד מחזק.

בערב הייתה לנו הדלקת נרות עם חיילים, וזה היה מאוד נחמד להדליק ולשיר איתם, זה חיבר ונתן כוח, גם לנו, ואנחנו מקווים שגם לחיילים 😊

ביום השני נסענו לבת ים והשתתפנו בפרויקט שנקרא "עיר מקלט". הפרויקט התחיל עם תחילת המלחמה, ומה שעושים בו זה מנקים ומפנים מקלטים ציבוריים ובעצם דואגים שהם יהיו תקינים לשימוש של הדיירים ושיהיה נעים כמה שאפשר לשהות במקלט. במהלך הניקיונות והשיפוצים, הייתה קבוצה שפגשה במקלט כמה דיירים מהבניין, והם סיפרו שהדיירים כל כך התרגשו ושמחו, שהם לא הסכימו לתת להם ללכת משם בלי פינוקים לתודה. ואז נפל האסימון, כמה מעשה טוב קטן יכול להשפיע המון על מישהו אחר!

אחרי שסיימנו עם המקלטים, הלכנו להדלקת נרות בבית אבות בבת ים לשמח את המבוגרים.

הלכנו ואף אחד לא חשב שזה יהיה כל כך משמעותי!

הדלקנו איתם נרות, שרנו, ניגנו ורקדנו איתם ומסביבם והחיוכים שקיבלנו היו שווים הכול!!!

אחת מהמבוגרות קמה ואמרה לנו "אתם לא מבינים כמה אור ושמחה הכנסתם לפה!", ואולי אנחנו באמת לא מבינים, אבל אחרי דבר כזה, כולנו חזרנו הביתה עם לב כל כך מלא בסיפוק, בחיזוק ושמחה אמיתית.

פנינים מהארץ לילי דרוו

מקלטים.

כמה התעסקנו איתם בזמן האחרון, לפנות, לנקות, להחליט מי הולך לאן, להלחיץ עם רשימה, חלוקת מים ו... וכולי תפילה שנמשיך לא להצטרך אותם.

ובינתיים חוויות מקלטים ממלחמת יום כיפור – שבולת ממל"ח י"ד חשוון תשל"ד 9.11.1973

עכשיו כבר מותר לגלות

סודות מהעולם התחתון. אלמונית

אתה נמצא במקלט מתחת לפני האדמה ודומה עליך כאילו כל יושבי הארץ ואולי אף כל יושבי תבל שוכנים אף הם מתחת לאדמה.

חושב אתה שהכל נוהגים כמוך – כולם הולכים לישון באותה שעה, מדברים על אותו דבר, אף בוכים באותה שעה.

אך לא כן, מה תופתע באם רק תקפוץ לביקור 100 מטר צפונה או דרומה למקלט שכן והנה עולם אחר, "קיבוץ" קטן על מנהגיו וחוקיו השונים, אך מה שונה מהמקלט שלך.

הערב ביטלו את כוננות המקלטים וזו הפעם הראשונה שכל אוכלוסיית שדה אליהו ישנה מעל פני הקרקע – אם כן הגיע הזמן לגלות מקצת מסודות עולם תחתון זה (הפרשה כולה תסופר בעוד 20 שנה כנהוג בסודות מדיניים).

ישנו ב-6 מקלטים, אך אין מקלט זה דומה למשנהו, כל מקלט ומנהגיו כיאה למקלט יהודי!

- יש מקלט בו יש תורנות: מ-9, מ-10, מ-11, מ-5, מ-7, ויש מקלט בו אין תורנות כלל, סומכים על תבונת ההורים!!

- יש מקלט בו ישנות כל האימהות של הילדים, ואילו במקלט אחר ישנה חברה אחת שאינה נרדמת מחוסר אוויר...

- כאן ישנות כל החברות בבגדים, ואילו שם ישנות כולן בפיג'מות (נמנמות) חדשות במיוחד למאורע זה.

- לא הרי מקלט זה כמקלט זה, אפילו הרגלי האוכל שונים, יש מקלט עם מים, ויש מקלט עם מיץ, בזה יש תפוחים, ובהוא יש שוקולד...

- יש מקלט, רק תכנס אליו, תחשוב שנקלעת למסדר צבאי אנגלי, המיטות ארוכות ומסודרות, אך יש מקלט בו מהפכת סדום ועמורה תחשב לשיא הסדר והניקיון.

- באחד ישנים רוב הילדים במיטות העליונות, בשני ישנים רובם במיטות התחתונות, ואילו בשלישי האימהות הביאו מהבית מיטות מתקפלות לילדים

חנוכה – הנס הזה הוא גם שלך ידידיה בירמן

"שעשה נסים לאבותינו בימים ההם בזמן הזה". סיפור נס חנוכה יכול להיתפס כפולקלור נחמד, אבל בעומק הרוחני הוא מספר לנו שהנס שהתרחש בימים ההם שייך ועוד איך גם לנו בזמן הזה. מתוך סיפור חנוכה אנחנו לומדים שעל ידי אמונה והתעצמות הנפש אפשר לנצח אפילו "מעטים מול רבים". דרך סיפור חנוכה אנחנו לומדים שגם אנחנו שייכים אל מציאות הנס. ההיסטוריה היהודית מלאה בסיפורים מרתקים אשר מצביעים על עומק פנימי מרתק. חשוב לספר איך ניצחו המכבים את היוונים ואיך מצאו פך אחד קטן של שמן שהספיק לשמונה ימים, אך אין זה אלא כדי להסביר בשכל עומקם של דברים שהנשמה יכולה להבין אף ללא המילים. הסיפור החיצוני עוזר לנו להבין את הדברים בצד הרוחני שלהם. הלב האנושי מתקשה להבין את מציאות הנס. הוא מרגיל את עצמו לפעול לפי מה שפוגש ברגע ההווה, וההווה אינו מכתוב לנסים את סדר פעולתם. לכן מציאות הנס זרה ללב האנושי ועל ידי לימוד סיפור חנוכה מסוגל הלב להבין כי הנסים שייכים גם לו. (על פי לימוד ימימה וספרה של אלומה לב "עד שליבך יתנגן").

חיבוק – מגביר לא רק את האור הילית בירמן

חיבוקים תמיד היו בשגרת היום-יום שלי. חיבוקים מבחינתי הם הכרח, לכל אדם ובכל גיל. למחבק ולמחובק. חיבוקים לדעתי הם חלק מהשפה. הם מחליפים הרבה מילים. הם מחזקים, מעצימים ומעבירים מסר של אהבה וקרבה. בין משפחה וחברים. כשהגעתי לשדה אליהו, צעירה בת 18, קלטתי די מהר שחיבוקים הם כנראה לא הכרח בכל חברה או קהילה. הבנתי שיש דור שלא חובק ושלא חיבק. זה היה מובן וכמובן שכיבדתי את המקום של כל אחד ואחת מול העניין הזה. וכן, מבחינתי זה היה עניין. כי מבחינתי אין יום ללא חיבוק. וכמה שיותר... את ילדיי אני מחבבת עד היום כמה שיותר, וכן, גם כשהיו כבר גדולים וגם אם לעתים זה היה פאדיחה שאמא קופצת עליך בחיבוק באמצע חדר האוכל כשאתה חוזר מהישיבה. אני גם יודעת לעתים "להעיר" להם על החיבוק שהם מחזירים לי ולומר שיחבקו יותר חזק, שארגיש ממש את האהבה. שלא "יתקמצנו" עלי ☺ וכמובן שאת הנכדים אני לא מפסיקה לחבק והם הכי יודעים להחזיר חיבוק ולתת לי בכך בוסט מטורף של אנרגיה.

ולמה החלטתי לכתוב פתאום על חיבוקים? (רק שלא כולם יתחילו לחבק אותי עכשיו בשבילים ☺) אני צופה בשבוע האחרון מידי ערב בחטופים שחוזרים הביתה לחיק משפחתם. הדבר הראשון שמתרחש בחוויה הזו של המפגש זה החיבוק העז. עוד לפני המילים. פשוט חיבוק, אבל כל כך לא פשוט. שום דבר שם לא פשוט. החיבוק הזה מקבל עוצמות שקשה לתאר. מפגש בין אימהות לילדיהן, אבות לילדיהם, סבים וסבתות... חיבוק שלא ידעו אם בכלל יזכו לו שוב אי פעם. חיבוק שמחזיר תחושת ביטחון, תחושת שייכות, תחושת אהבה. חיבוק שעובר כחוט השני בכל המקרים. וזה מצד אחד כל כך מובן מאליו, ומצד שני בלט לי כל כך בייחודיות שלו.

אז מה אני באה לומר? תרבו בחיבוקים!!! גם אם פחות חובקתם בילדותכם, גם אם אתם מביעים אהבתכם בדרכים אחרות, גם אם אתם אולי תרגישו שזה קצת מאולץ בהתחלה. מבטיחה לכם שתתמכרו. כי חיבוק מגביר את האור והרבה יותר!!!

תודה ועזרון עידית לנדאו (זמורה)

(עידית היא בתו של אריה זמורה, אחותן של תמר שורק ודפנה עופר)

לקהילת שדה אליהו היקרה,

מנצלת את הבמה שניתנה לי, לומר תודה גדולה על משלוחי העוגות שקיבלנו מכם, וזו גם הזדמנות לשתף על קצה המזלג את הקורות אותנו במלון:

כידוע, כל קהילת סעד התפנתה למלון נבו בים המלח.

טוב, לא ממש כל הקהילה, אבל רובה הגדול, כ-700 איש.

כמה משפחות בחרו בהסדרים פרטיים, וחלק מוותיקי הקיבוץ הגיעו או לילדיהם או לקיבוצים שהייתה להם אפשרות לקלוט אותם.

השהייה במלון, מטבע הדברים, מורכבת מאוד.

מבחינה קהילתית, מהר מאוד נוצרו צוותים שונים, לענות על הצרכים השונים שעלו. צוות שעובד עם המלון, צוות תרבות ילדים ותרבות ותיקים, צוות ביי"ס, צוות גיל הרך, צוות משחקייה, צוות מכבסה, ועוד ועוד...

המורכבויות הן בעיקר בתחום הפרט והמשפחה.

מבית עם כמה חדרים, משפחה נדרשת לעבור לחדרים קטנים - אין פרטיות להורים, אין פרטיות

למתבגרים, אין מקום משחק, אין מקום לדבר בשקט בטלפון וכו'.

בנוסף, משפחות עם ילדים קטנים, צריכות להעסיק את הילדים רוב שעות היום (המערכת פועלת רק

כשלוש-ארבע שעות), וזה מורכב מאוד כשזה לא במרחב הפרטי והמוכר, עם המדשאות וכל מה

שהקיבוץ מאפשר. ובעיקר, כשרוב האימהות לילדים הקטנים הן לבד, כי בעליהן מגוייסיים.

משפחות עם ילדי בית ספר גם מתמודדות עם תעסוקת הילדים ושמירה על המסגרת המשפחתית.

בשבתות, יש הרבה יחד קהילתי, סעודות כמו פעם... אך אין תורנים וצריך לקחת לבד את האוכל,

וקשה מאוד לשמור כך על סעודה משפחתית.

חלק מהקשיים נובעים גם מכך שאין את המטבח המשפחתי עם האוכל הביתי.

צריך לומר שבאמת מנסים למצוא פתרון לצרכים. כך דאגו לשבע מכונות כביסה ומייבשים, והמלון

סידר להם מקום עם ביוב, מים וכל מה שנדרש.

בשבוע שעבר העמידו שתי משאיות שהושמו למטבחים קטנים, אחת בשרית ואחת חלבית.

אנו חוזרים לעבר, שצריך להירשם ולהגיע בזמן כדי להכניס ולהוציא את הכביסה, או כדי להכין את

האוכל ולסדר... זה בהחלט משעשע ברוב המקרים...

אז בינתיים אנחנו במלון. עוד לא נותנים זמן לסיום...

בשבועות האחרונים, עוד ועוד משפחות יוצאות למקומות אחרים, אם בשכירות ואם לקרובי משפחה,

אבל עדיין רוב קהילת סעד כאן, במלון.

מכל התיאור הזה, אתם בוודאי מבינים כמה טעם של עוגה ביתית, מוסיף ניחוח של בית ומחמם את

הלב, גם עתה, ואולי בעיקר עתה, כשהזמן נוקף והבית עוד רחוק...

מקווה שלא הלאיתי, יש עוד סיפורים רבים...

שוב תודה על המחשבה וההשקעה.

בע"ה נחזור להיות בצד הנותן במהרה, ונזכה להשיבכם בשמחות!

מעט מן האור תפארת אמונה ראש

"משימה למהירי החלטה רציניים", זו הייתה כותרת ההודעה שנשלחה בקבוצת הוואטסאפ של השכבה שלי, שכבת י"ב בבית הספר שק"ד, ביום ראשון לפני כחודש. המשימה – יציאה ביום שלישי להתנדבות בסחנה, בהפנינג לבית הספר שער הנגב. מחפשים כ-20 תלמידים שמעוניינים לעזור בתפעול ארוחת הצהריים – זה פחות או יותר כל מה שאמרו.

אז התלבטתי קצת ובסוף החלטתי לצאת. בלי הרבה פרטים, בלי ממש לדעת מה הולך לקרות, למה אני אמורה לצפות...

ביום שלישי סביב עשר וחצי בבוקר הגענו קבוצה מהשכבה למקום האירוע. קצת נבוכים, קצת חוששים, מעיפים מבט מסביב בניסיון להבין מה אמורים לעשות. ניגש אלינו האחראי על הקייטרינג שמוביל את האירוע, וכמעט בלי לספק הסברים מיד התחיל לחלק משימות – אותן הלכנו לבצע מיד, היות וזה, פחות או יותר, היה הכיוון היחיד שנתנו לנו.

אז במשך שתיים בערך חתכנו לחמניות, הכנו סלטים, ארגנו דוכנים... ובין לבין ניסינו לפתח שיחות עם אנשי הצוות והמתנדבים שהיו שם. מאוחר יותר התחלנו לפתח שיחות שכאלה גם עם מורים, תלמידים, הורים ומלווים נוספים מבית ספר שער הנגב, כאשר אלו החלו להגיע.

לאט לאט התברר לנו שזו הפעם הראשונה מאז השבעה באוקטובר שביית הספר מתכנס, זו הפעם הראשונה שכולם מתאספים מכל המקומות השונים אליהם פונו ונפגשים זה עם זה. הם הגיעו מכל קצוות הארץ בהסעות שארגנו להם: אלה מירושלים, אלה מבית אלפא, אחרים ממקומות שונים בצפון, במרכז... מכל מקום, רק לא מהבית. בינינו לבין עצמנו ניסינו להבין מה דרגת הקרבה שלהם לאירועים שקרו בדרום. האם הם נפגעו בעצמם, או שמא אנשים שהכירו סבלו מהמצב? האם חוו את כל הזוועות בגוף ראשון, או שמשפחתם וחבריהם היו שם?

פנינו אליהם כשהדבר הזדמן, ושאלנו שאלות – בעדינות, בניסיון להיות רגישים. לא רצינו להישמע מנותקים, אבל זה מה שהיינו. כולנו גרים פה בבועה הקטנה והמוגנת שלנו, מעטים מאיתנו סבלו "פגיעה ישירה", רובנו לא יודעים בכלל איך נשמע צבע אדום ומה זה אומר להיות תחת אש... אז ניסינו. שאלנו מתוך סקרנות טבעית, אבל גם מתוך הרצון – והצורך – להתחבר. להבין.

הזמן, שבהתחלה הרגיש תקוע, עבר מהר יותר ככל שהתחברנו איתם. בהתחלה רק ענינו לשאלות טכניות שהופנו אלינו, כמו מתי יהיה אוכל, אילו פעילויות יהיו, היכן נמצאים דברים כאלו ואחרים... אחר כך כבר פנינו לאנשים שחלפו על פנינו בשאלות משלנו, כאלו מותאמות יותר – מאיפה אתם? באיזו כיתה? איך זה לפגוש את כולם סוף-סוף? מה אתם עושים בחיים בדרך כלל? בכל פעם שענו, היה אפשר ממש לראות את הפנים מוארות, את החיוך שעולה. חיוך מהול בעצב, אמנם, אבל כזה שיש בו גם תקווה.

השמחה מהיכולת לברוח מהמלחמה, מהפחד ומהכאב, ולעשות דברים פשוטים כמו לאכול שווארמה, לעשות קפיצת ראש לתוך המים, לשבת לדבר עם החברים או אפילו רק לראות אותם, לדבר על משפחה, על תחביבים – הייתה כל-כך ניכרת, שזה היה פשוט מדבק. לצפות בסיטואציה מהצד, בתור מתנדבת, לראות איך דברים כה פשוטים, ולכאורה מובנים מאליהם, יכולים לשנות את מצב הרוח באופן כל כך בולט לעין – גרם לי באופן לא מודע להיות עם חיוך על הפנים במשך שעות ארוכות.

מאוחר יותר, כשחזרתי הביתה וניסיתי לחשוב מה בדיוק עבר עליי בשעות שחלפו, עלה לי לראש המשפט "מעט מן האור דוחה הרבה מן החושך".

האירוע המתואר הוא המחשה מדויקת של זה: מעשים קטנים, פשוטים ככל שיראו, יכולים להפוך את המצב מקצה לקצה. כמו להבת נר קטנה שממלאת את החושך באור, כך מעשים קטנים יכולים לשנות למישהו את היום כולו.

"צער לך וצער לי, על כך מעיזות העיניים" יעל נוה

התמונה של אריק אינשטיין בשחור-לבן לוחשת לי מהמרפסת האחורית בכל הגפה של תריס. וזו אותה תחושה, בכל שיחת שביל ובכל מפגש.

העצב הפך דייר קבוע

במדינה שרגעי הוודאות בה קצרים כמו אור בחדר-מדרגות.

אבל התחושה הזו, כיווץ מרוב אימה וצער,

יודעת להשתנות ולהתפתח כמו בסיפור ילדים

עם הרחבת הלב בהתאם למציאות.

מתגלה לפנינו אומה שיותר מאשר היא קשת עורף

היא יודעת להיות רכה, ורבת חסד.

בתוך הפיכחון החריף נאמין בחוסן שלנו.

גם בהווה

אבל גם עם שוך הקרבות, עת תתחיל המערכה הפנימית.

הזרועות הלאומיות המקרבות יהיו מחסה ועיר מקלט

לכל באיה – בניה ובנותיה.

נשכיל לאחוז בוודאות שלנו.

בבית, במשפחה, באהובי ליבנו.

המרפאה שלנו פועלת כרגיל.

מקבלת חברים וחברות

אורחים ואורחות.

אלינו ניתן לפנות לצרכים רפואיים ורגשיים

וגם כשרוצים לדבר קצת, לעמעם את הכאב שבלב.

עוד נקום מעפר

עוד נדע ימים טובים מאלה

כשדה ירוק אחר השלף.

והנה שיר שהוא עבורי סוג של מתכון

על איך לשרוד תקופות קשות:

כְּשֶׁאָדָם יוֹצֵא מִהַרְיָסוֹת חַיָּו,

הוא מְסַנֵּן מְאוּרֵז הָעֵז שֶׁל הָעֵתִיד

וְאֵינוֹ רוֹאֶה דְּבָר.

מְלִיט עֵינָיו וּמִתְהַלֵּךְ כְּסוּמָא.

מְגִשֵׁשׁ אֶל דְּבַר מָה,

כִּף יָד אוֹלֵי.

שׁוֹמֵעַ קוֹלוֹת וּדְבָרִים עֲרִטִילָאִים

כְּמוֹ אֱלֹהִים, אֲתֵבָה, אֶמֶת.

מוֹעֵד בְּגַמְלוֹנִיּוֹת שֶׁל תִּינּוֹק,

שְׁזָה עֵתָה לוֹמֵד לְלַכֵּת.

בְּקָרוֹב הוּא יִתְרַגֵּל,

עוֹד מְעַט יִהְיֶה בְּסֻדָּר.

(נמרוד שייך/עור התוד)

רשמים מסיבוב חיילים נוב' 2023 דן אמיר

בשבוע הרביעי למלחמה, פנתה אלי שרה גולדשמידט וביקשה פרטים לגבי מיקומם של שני החיילים שלנו (מיטל ומתניה), מתוך מחשבה לשלוח חבילות של ועדת צעירים. מסרתי את הפרטים שהיו ידועים לי והצעתי להיות נהג משום שהבנתי שהכוונה לבצע שילוח בזמן קצר ולהרבה כיוונים. שרה שאלה לאיזה כיוון אני מעוניין לנסוע ואמרתי שלצפון (רמת הגולן) או לדרום (לעוטף), אבל גם אזורים אחרים באים בחשבון...

נשאלתי יותר מפעם אחת אם אני בטוח שאני מוכן לנסוע לעוטף וחזרתי ואמרתי שכן, ולא הבנתי את התמיהה... האזור כבר היה נקי מקרבות, אולם, עדיין היו כבישים סגורים לתנועת אזרחים. בסופו של דבר יצאנו, בבוקר מיכל, מוריה ואני עם וורסו מלא עד לגג בחבילות לחיילינו ולעוד כמה חיילים "הביתה". חזרנו בערב עם 3 חבילות שלא הצלחנו למסור, עייפים ועם תחושת סיפוק גדולה. משום שהייתי 'שליח מטעם...' הרגשתי חובה למסור דו"ח למשלח(ת) רכזת הוועדה – אסנת אדר. להלן הדברים שכתבתי לה:

בוקר טוב.

דיווח על ביצוע 'סיבוב חיילים' מטעם ועדת קשר/צעירים.

ראשית, תודה לך אסנת על כל מה שאת עושה ופועלת למען ילדינו, חיילינו, צעירינו בכל עת ובמיוחד בעת הזו.

שנית, תודה מיוחדת לך, על שנתת לנו (לי ולאשתי) להיות שותפים במהלך הגדול שקורה כאן. מורגש שעובר על עם ישראל תהליך גדול מאוד, כואב מאוד, בונה מאוד ומעצב אותנו מחדש. קשה לא לרצות ולחפש היכן אני כפרט יכול להצטרף למהלך הכללי... ניסיתי לעזור בשמירות והבנתי שלא ממש זקוקים לעזרתי. ניסיתי לנחם את עצמי שגם לשמור על שגרה זה חשוב... גוייסתי על-ידי בנותיי לסייע לאמא לילדים צעירים שבעלה מגוייס... ניסיתי לקחת חלק באמירת פרקי תהילים... אבל כל אלו לא נתנו תחושה שאני באמת תורם, באמת מתאמץ עבור מישהו אחר. ואז הצעתי לך שאסע להביא חבילות לחיילים בעוטף... כל כך שמחתי ששובצתי לנסיעה הזו, וכשאמרת שאני לא חייב ורק אם אני באמת רוצה ומוכן... היינו כל כך חדורי שליחות ששום דבר לא היה עוצר אותנו. אז תודה לך גם על ההזדמנות שנתת לנו.

אז לאחר שעה של העמסת הקרטונים של הוועדה (כ-10) בתוספת שקיות לחיילי גרעין 'צבר' ובתוספת ארגז פומליות מהעץ של אבא ואמא שלי... יצאנו לדרך מיכל, מוריה ואני...

מוריה על האווירה (מוסיקה), מיכל מנהלת את האירוע בטלפונים לאנשי הקשר השונים ובנסיון לבנות מסלול נסיעה הגיוני, ואני בנהיגה.

קבלתי ברכה מפיני של חדר אוכל ויצאנו לדרך לעשות טוב. לפתיחה זכינו לקחת חייל מילואים טרמפ לכיוון אשקלון (אח של אסתר בורוש) וירדנו דרומה...

מעט לאחר שעברנו את כלא שאטה מוריה קבלה טלפון מדניאל שהוא בדרך הביתה... אז הורדנו אותה בצומת יזרעאל ומשם היא חזרה הביתה ואנחנו נשארנו ללא מוסיקה...

תחנה ראשונה: אופקים. מתני"ס, שם נמצא אהרון אלקן. להפתעתנו מצאנו אותו (חשבנו שיהיה בשטח באימונים...).

בהמשך עברנו בין בסיסים שונים, שטחי התכנסות וסתם מקומות ללא שם... הרכב התחיל להתרוקן ואנחנו מתמלאים עם כל חבילה שיורדת... לא תמיד זוכים לפגוש את החייל/ת עצמם, אבל הידיעה שמישהו שמכיר, שראה ויודע לומר שהם בסדר, שהם שמחים, שהם בטוב...

לסיום הסיבוב, חזרנו לאופקים כי הצלחנו ליצור קשר עם עוד חייל (הלליה טרופר), שאמר שגם הוא באופקים... ואז חברנו לשני צעירים מתוקים ואידאליסטים שלנו (עומר לוי ודעאל בן-עמי) שחזרו מעוד שבוע עבודה בחקלאות ביישובי הדרום בעזרה לחקלאים... אליהם הצטרפו עוד שתי בנות כנ"ל (אידיאליסטיות וכוי) ממושב נטור שברמת-הגולן.

חזרנו עם 3 חבילות שלא הצלחנו למסור:

1. דגן מעוז שיצא בדיוק הביתה. קיבל כשחזרנו.

2. אלון ללוש – כל אנשי הקשר היו בדרך ללוויה ל"ע בדימונה ולא הצלחנו לפגוש אותם... החבילה אצל ההורים.

3. שחר לוי – לא היו אנשי קשר כלל וכל ניסיונותינו למצוא מישהו, עלו בתוהו... החבילה אצל ההורים (אם עומר השאיר לו משהו... ©)

זהו! עד כאן הדיווח.

שבת שלום ושישבו בריאים ושלמים בגופם ובנפשם.

לזכר סרן ידידיה אשר לב איל לב

ידידיה, הבן הבכור של נועם (אח שלי) ושל אורנה (אחות של בני יעקבי), נהרג בעת מילוי תפקידו בצפון רצועת עזה בתאריך א' בכסלו.

ידידיה היה סמ"פ בגבעתי, ובקרב בו נהרג הוא תיפעל את המקלע מעל הנמ"ר וחיפה על חבריו שיצאו מהנמ"ר על מנת לפגוע בחוליית מחבלים שירו עליהם נ"ט.

ידידיה בן 26 בנופלו השאיר אחריו זוג הורים, 6 אחיות ואח.

ידידיה היה אמור להשתחרר משרות הקבע לפני מספר חודשים. הוא האריך את השירות בעקבות

בקשות של הצבא לאפשר את הסדרת הפלוגה, הוא נפל שבועיים לפני שהיה אמור להשתחרר סופית.

הכרנו את ידידיה בעיקר במפגשים המשפחתיים, ברצינות שלו מצד אחד, ובגישה שלו לאחיו הקטנים ולאחיינים שלו איתם נהג ואהב לשחק ולבלות למרות פערי הגילים ביניהם. הכרנו אותו גם מהקשר שלו עם סבא וסבתא אליהם נהג להתקשר באופן קבוע בכל יום שישי כדי לשאול לשלום, ובכל הזדמנות קפץ לבקר אותם.

ידידיה אהב מאוד לטייל בארץ, עשה את "שביל ישראל", ובכל הזדמנות שרק יכול היה יוצא לטייל עם חברים או עם משפחתו. לאחרונה רכש גם ג'יפ קטן שיעזור לו בטיולים.

מהסיפורים של החיילים והמפקדים שלו בצבא התגלה שהיה מפקד מקצועי שהחיילים מאוד סמכו עליו. היה לו קשר עם החיילים ויכולת לדבר אליהם בגובה העיניים, לשכנע אותם בדרך של דיבור וחיוך ולא דווקא בפקודות. החיילים הרגישו שהוא כמו אבא ששומר עליהם ודואג להם. הוא נרתם מיד לכל משימה ללא רעש וצלצולים אלא בפשטות וענווה שהיו אופייניים לו. הוא הקרין על החיילים שלו שלוה וביטחון גם ברגעים הקשים של הלחימה.

סיפור שמאוד מאפיין אותו היה סיפור של חייל שפחד מאוד להיכנס לעזה ונרגע רק כשידידיה בא ואמר לו שהוא נכנס איתו ביחד ויהיה צמוד אליו.

אורנה, אמא של ידידיה, ביקשה ב'שבעה' מכל מי שיכול, שיאמץ לו אחת מהתכונות או אחד מהמעשים שהוא עשה.

יהי זכרו ברוך.

לזכרה של אלינה פלחטי אורה הס

כשגילגלתי את שמה של אלינה פלחטי, נמלא המסך בכתבות על סערת קבורתה. אבל אלינה הייתה גם בת, אחות, בת זוג וחברה טובה. אלינה הייתה נערה יפה וחברותית, שאך סיימה את שירותה הצבאי ונסעה עם החבר שלה למסיבה ברעים. בת חמודה ורגילה שסיפורה, אלמלא סופו הנורא, הוא סיפור שגרתי של בנות גילה. בעל-כורחה, בעקבות הטבח הנורא של משתתפי המסיבה ברעים, היא הפכה שליחה. סיפורם המיוחד של אלינה ז"ל, משפחת פלחטי ושל אמה

אולגה במיוחד, נוגע ללב. סיפורם הוא סיפור של ציבור נכבד מאוכלוסיית האזרחים הישראלים שעד כה התעלמנו ממצוקתו.

אולגה עובדת בחריצות ובמסירות בחברת ביו-בי. באתי אל אולגה בבקשה לשמוע את סיפורה ולנסות להבין את עצמת הסערה שלתוכה הושלכה.

וכך היא מספרת: "אלינה הייתה ילדה רגילה, ילדה ישראלית (עלתה לארץ בגיל שנה), אהבה חברה, טבע, מוסיקה וריקודים. נערה אנרגטית ותוססת. באחת ממסיבות הריקודים שבהם השתתפה, הכירה את בן זוגה בשנתיים האחרונות. במסיבה ברעים אלינה ובן זוגה רקדו יחד, ויחד גם נרצחו".

זעקתה של אולגה:

אלינה פלחטי ז"ל נרצחה במסיבה ברעים ורק כעבור שלושה שבועות גופתה זוהתה והיא נשלחה לקבורה במקום מגוריה בבית שאן. אלינה לא הייתה יהודייה על-פי ההלכה. אביה יהודי, אמה לא. אחיה עבר גיור. אלינה התחילה תהליך גיור כשהייתה בצבא, אך השלמתו נעצרה בגלל מגפת הקורונה שפרצה באותו זמן. היא הייתה נחושה להשלים את התהליך כאזרחית לאחר השחרור, אך לא הספיקה לעשות זאת. פקיד חברה קדישא בבית שאן הורה לקבור אותה מחוץ לגדר. ניסיונותיו של אחיה לשנות את ההחלטה לא הועילו. המשפחה הזדעזעה. לא נאמר עליה קדיש ובמודעת האבלים לא נכתב שיושבים שבעה, אלא ש'מקבלים אורחים'.

אולגה ממשיכה ומספרת: "מיד כשאנשים שמעו על המקרה הזה, טילפנו ובאו אלינו הביתה כשהם אומרים: 'זו לא הדת שלנו, זה לא מה שאנחנו מכירים'. וכך הבנתי שליהדות יש פתרונות גם למצבים מאוד מורכבים. לכולם אמרתי אותו הדבר: כשעלינו לארץ התחברנו לארץ על כל מה שיש בה - מנהגים, חגים, הכרת היהדות וחוקיה. אין דבר שנעלם מאיתנו. ילדינו שירתו בצבא ואנחנו אזרחים כמו כולם".

הידיעה עשתה לה כנפיים. זעם ציבורי התעורר. אנשים טובים נרתמו לתמיכה באולגה ומשפחתה ובעזרתם הסוגיה עלתה לדיון בוועדת הקליטה של הכנסת. הדיון לא היה פשוט אך דבריה של אולגה חדרו אל לבם של הנוכחים. וכך אמרה:

"אני מאמינה בא-לוהים. הכי כואב לי שבזמן הכי קשה ההתנהגות כלפינו לא הייתה טובה. אלינה נרצחה כיהודייה. אף אחד לא הסתכל לבדוק מי נוצרי ומי יהודי. הילדים שלנו נרצחו ביחד. אני פה כדי שלא נחזור על אותן טעויות. כואב לי. אלינה נשרפה. לא נתנו לי לזהות אותה. לא יכולתי לתת לה חיבוק אחרון וזה כואב".

ומאוחר יותר אמרה בדמעות:

"אם היא לא הייתה במסיבה, אלא בגדוד שלה בגבול עזה, ונהרגת עם נשק בידיים - היו גם אומרים שיש הפרדה כזאת בזמן מלחמה? צריך לתת קצת כבוד לאנשים שנהרגו בשבילנו. היא רצתה להיות יהודייה והרגישה יהודייה וישראלית לגמרי. היא הייתה כמו כל הישראלים, עשתה צבא ולא הייתה שונה מכולם".

מאמץ שנעשה הצליח לרכז עמדות של רבנים גדולים לפיהם היה ניתן לקבור את אלינה בחלקה יהודית, אך המשפחה לא רצתה להעביר את מקום קבורתה ובחרה לפעול על מנת שמקרים כאלו לא יישנו. לאחר הביקורת הציבורית הקשה, נמצא פתרון הלכתי והמועצה הדתית בבית שאן הסירה את הגדר.

לאזכרת השלושים של אלינה פלחטי ז"ל הגיעו אנשים רבים מבית שאן ומקיבוצי הסביבה, מצפון הארץ, מהדרום ומהמרכז. בין הדברים שנישאו חזר המשפט: "יחד פירקנו גדרות". המקרה הפרטי של משפחת פלחטי זכה לתמיכה ופתרון על דעת ההלכה והמשפחה, אך האם אולגה אומרת: "זה עוד לא נגמר. זה רק מתחיל. קצת נרגע ואני לא רוצה שמי שיחווה ח"ו דבר דומה בעתיד יידרש לשנות מדיניות, לשנות חוק. המטרה היא להפסיק לעשות הפרדות. כל עוד אנחנו ממשיכים במדינה שלנו לעשות הפרדות אנחנו ממשיכים לסבול. מה שקרה עם הבת שלי, כבר קרה ולא ניתן להחזיר את הגלגל אחורה. אבל חייבים לחשוב בגדול ולהתחשב בכל הקהלים שבנו, מה מקומם ומה תרומתם למדינה, לשקול פעמיים ורק אחר כך לקבל החלטות".

עד היום משפחת פלחטי התגוררה כל השנים בבית שאן, עובדים לפרנסת המשפחה, מגדלים את משפחתם ומנהלים את חייהם השקטים. שאלתי את אולגה איך אישה רגילה, עולה חדשה, תושבת הפריפריה הופכת לנושאת דגל, לפה לציבור של שותפים לגורלה? אולגה עונה: "אני אמא! כל מה שאני עושה, אני לא עושה בשבילי, אני עושה בשביל הבת שלי ואני פועלת למען כל מי שעלול להיקלע לסיטואציה דומה". ולשאלתי: מניין הכוחות להמשיך את המסע הזה? ענתה: "אנחנו קיבלנו החלטה. אנחנו רוצים לחיות ולעשות משהו בשבילה".

חודשיים לפני האסון הנורא אלינה העלתה באינסטגרם סרטון ובו היא אומרת את הדברים הבאים: "מגיע לי לחיות ולהתרגש מהחיים האלה, ליהנות מהם ולשמוח... קיבלתי את התשובה שלי לשאלה הכי גדולה של החיים שלי: מה אני עושה פה? למה באתי? מה המשמעות שלי? אם אני עוברת קושי ואני מצליחה לעבור אותו, אני עוברת אותו בשביל להיות דוגמא לאנשים אחרים... אני רוצה שכל מי שרואה את הסרטון הזה שלי... שידעו שאפשר לצאת מכל מצב... החיים בידיים שלנו... אני יודעת שאמרתי את הדברים האלה לא סתם, יש אנשים שצריכים את העזרה שלי, יש אנשים שצריכים לשמוע מילה פה ושם, אולי איזה עידוד, אולי איזה חיזוק, אז אני פה בשבילכם באהבה, אני מאמינה, אני מאמינה בא-לוהים, אני מאמינה בעולם המטורף הזה, מה שבטוח שאני יודעת זה ששום דבר לא קורה סתם...".

הסרטון תורגם לארבע שפות, הוא מסתובב בכל העולם וזכה כבר במעל חמש מיליון צפיות. אולגה מספרת שממשיכים להגיע אליה אנשים שהדברים נגעו בהם. משפחתה של אלינה מבקשת להמשיך את המסר של אלינה ולגרום לכך שחייה הקצרים, שהיא כה שמחה בהם, יישאו משמעות, יטביעו חותם, ייטיבו עם אנשים בדיוק כפי שהיא ביטאה במילים שלה עצמה. יהי זכרה ברוך.

לזכר עומרי פרץ עדי פרץ

(עדי פרץ היא חברתו של אלמוג כהן)

כבר כמה ימים שאני תוהה איך אפשר לכתוב על אדם כל כך קרוב, לאנשים שמעולם לא פגשו בו. כל מילה נבחרת בקפידה, ואני כותבת ומוחקת וכותבת ומוחקת, מנסה לזקק את הדמות המיוחדת של עומרי לטקסט אחד. וגם, מה מספרים על ילד בן 20? אין איזו רשימה ארוכה של מה עשה, במה עסק, כמה הספיק או איזה תואר מרשים... הוא רק ילד בן 20. אז בחרתי להתחיל לספר עליו במילים שכתב: "טוב, אז אני עומרי פרץ, בספטמבר בן 20, גר בעמק חפר במושב

אליכין. יש לי שני הורים מקסימים, מגיע מבית טוב, שתי אחיות גדולות ואני בן הזקונים. מאוד אוהב ספורט, עד התיכון שיחקתי כדורגל מקצועי ועד החטיבה הייתי מתאמן בג'ודו. קצת עליי: מאוד אוהב את הים, לבוא להקפיץ כדור או לקרוא, מאוד אוהב להיות סביב חברים, לטייל ובעיקר לצבור חוויות". ואני ארחיב.

אחי הקטן היה החבר הכי טוב של כולם, הילד עם החיוך הכי גדול והעיניים הכי טובות. ילד מעמיק ומשפיע. ילד של פשטות וערכים. כזה שנכנס לשיעור כשכולם מבריזים כי לא נעים לו מהמרצה; כזה שיקום לרוץ עם חבר מהצוות את הריצה שלא הצליח לעבור רק כדי לתת לו עוד קצת מוטיבציה; כזה שבמחברת שלו כתוב שהדברים שמובילים אותו הם משפחה, חינוך והיסטוריה; כזה שבני הדודים הקטנים שלו מעידים שחלק גדול ממי שהם זה הוא; כזה שכל חוויה איתו מתחילה ב"מה הסיכויים שאתה מטפס על המכולה הזאת?"; כזה שמגיל 7 כותב על פתקים רעיונות יצירתיים בתקווה לעשות אקזיט; כזה שלא ילך למסיבה בערב כדי לשבת עם אבא שלו לראות את המשחק של הפועל באר שבע; וכזה שחותר למגע כדי לפתוח זווית ירי ולהציל את חבריו מהמחלקה.

עומרי סיים שנה במכינת רבין והתגייס באוגוסט 2022 לחטיבת הצנחנים, גדוד 101, צוות ברוקנטל. הוא סיים את ההכשרה בהצטיינות, מלווה בתחושת שליחות ואהבת הארץ. ילד הישגי, שמאמין בעבודה קשה ונלחם על הרעות.

עומרי יצא הקצאה אפס לקורס מ"כים, שם הצטיין ונשאר לפקד על המפקדים הבאים של 101. "התחלנו לאהוב את הכיתה, שזה אומר שגם ברגעים הכי שחורים, בלילה לבן שבסופו מתחיל מסע ארוך היינו צוחקים ולא נותנים לעצמנו ליפול להרגשה רעה. מה שאני לומד פה זה שכיתה חזקה עושה והופכת הכול לקל יותר ושהמשפט הזה אומנם נשמע כמו קלישאה אבל הוא ממש לא".

המפקדים שלו מספרים שמה שייחד אותו היה הפעלת שיקול דעת, הוא ידע לערער על התפיסה הקיימת, חיפש להשפיע ולתת מעצמו, ידע להגיד "הנני", בלי להתלונן, לעשות מה שצריך, "חסר גלגל - אני גלגל".

יום שבת, השביעי באוקטובר, עומרי לקראת סיום תפקיד פיקודי ראשון כמ"כ בקורס מ"כים, חוזר ממיונים לקצונה, סוגר שבת גדודית אחרונה בקורס ומוקפץ מביסל"ח לאזור עוטף עזה. כוח של 101, שתי כיתות במחלקה, ביניהן הכיתה של עומרי, יוצא באוטובוס ממוגן ככוח ראשון לאזור ומתחיל להבין את גודל הזוועה.

השעה מוקדמת והפקודות משתנות במהרה, הם סורקים ונתקלים במחבלים בצמתים ראשיים בדרך, חוצים את נחל הבשור במרדף אחריהם, מחלצים צעירה חטופה מרכב וממשיכים בנסיעה ליעד הסופי -

קיבוץ כיסופים. בכניסה לקיבוץ, בשעה 13:00, עומרי שולח לקבוצה של המשפחה הודעה אחרונה: "הכול בסדר, אעדכן בהמשך".

השעות עוברות, ימים מתחלפים, ההורים ביוון, ואני ואחותי הגדולה יושבות צמודות לטלוויזיה, נלחצות בכל פעם שמקריאים את שמות הנופלים, מתקשרות למוקדים שנפתחו ולא מצליחות לדבר. ביום שלישי הגיעו לפה הקצינים.

עם הזמן, מסיפורים של חיילים, התמונה מתבהרת:

המחלקה של 101 מגיעה רגלית לצומת המרכזי בתוך קיבוץ כיסופים וחוברת לגדוד 51 של גולני. הכניסה לקיבוץ הייתה שקטה ומבלבלת, אך המחבלים היו מבוצרים בבתי התושבים ומוצב כיסופים כבר נכבש. הכוח נפרס משמאל לימין ומתחיל לבצע סריקות של בתים מנותקי קשר על מנת להגן קודם כל על התושבים.

החיילים מספרים שעומרי שמר על קור רוח, שהיה לו את הניצוץ הזה בעיניים, שידע להסתובב אחורה לחיילים שלו לתת תחושת ביטחון, לחייך אליהם לסמן שהכול בסדר ולהמשיך. לאחר סריקת שלושה איתורים, החלו להיזרק רימונים מתוך מוצב כיסופים. הגדר של המוצב נושקת לכביש ונפתחת אש לעבר הכוח שמצד ימין לציר. עומרי והכיתה שלו חותרים למגע, מאגפים משמאל על מנת לפתוח זווית ירי לכיוון המוצב. נפתחת אש תופת לכיוונם מהבתים הסמוכים, מבינים שהגיעו לשטח השמדה. עומרי שלנו, מפקד הכיתה, יחד עם שלושת חייליו - רגב אמר, מתן מלכה ובר יענקלוב - נופלים בקרב. יהי זכרם ברוך.

"בעוד עשר שנים אני רואה את עצמי עושה מה שאני אוהב, מחייך הרבה וגורם לסובבים אותי לחייך. חי לי באיזה יישוב בצפון עם גינה גדולה ופשוט חי את החיים" (עומרי פרץ). תודה למי שקרא, מקווה שהצלחתי להעביר ולו מעט מי היה אחי הקטן. מאחלת ימים שקטים וטובים לכולם.

ותיקי גרעין צבר דובי נולמן ויוסי ענברי

כמו הרבה ישראלים שהיו בחו"ל ובפרוץ מלחמת "חרבות ברזל" עלו על המטוס הראשון ובאו להצטרף למלחמה, כך גם הגיעו שני בוגרי גרעין צבר.

ביום שלישי של המלחמה הגיע הראשון מטקסס והצטרף לצוות שלו ביהלום. עזב בית ועסק כי הרגיש צורך להיות עם האחים שלו לנשק.

כמה ימים אחריו הגיע לקיבוץ בחור מגרעין צבר 2018 שסיים את השירות ב-2020. גבי הגיע מניו ג'רסי שם הוא לומד אינסטלציה וכך הוא סיפר לדובי נולמן:

ביום הראשון של המלחמה גבי הרגיש שהוא חייב להיות פה. ביום השני הוא פנה להורים שלו ואמר להם שהוא רוצה להגיע לישראל ולהשתתף בלחימה והם ביקשו ממנו רגע לחשוב... ביום השלישי גבי נכנס לחנות לציד צבאי וקנה לעצמו חולצות, מכנסיים, בירכיות, אפוד קרמי וכפפות. פתאום פנה אליו איש מבוגר בחנות ושאל אותו: "אתה הולך למלחמה?" גבי ענה: "כן, אני חייב להיות שם עם האחים שלי". האיש שאל אותו איפה הוא משרת וכמה אנשים יש בצוות שלו. אחרי שחשב רגע האיש אמר לו: "קח לכולם ציוד ואני פוגש אותך בקופה". בקופה הוא הוציא כרטיס אשראי ואמר: "עלי, זה חשבון ששווה לשלם".

ביום החמישי למלחמה, אחרי ויכוח של שמונה שעות עם אל-על, גבי השיג מקום בטיסה והגיע ישר לניר עוז. בינתיים, ככל הידוע, גבי ממשיך להילחם עם הצוות שלו.

"ועל נסיה שפכל יום עפנו" לירז מויאל

סיפורה של משפחת מויאל (מאשקלון):

אבא אריאל, אמא לירז והילדים: שראל (18), נעם (16), אלעד (13), יאר ישראל (8) והדר (5).
(לירז היא אחותה של מוריה לוי)

6:27 בבוקר יום שבת – שמחת תורה, התעוררתי מבום של יירוט במרחק, לא הספקנו להבין מה קורה והתחילו מטחים ואזעקות בזו אחר זו, כאלה שלא הרגשנו מעולם, וכל חיי בדרום עברנו לצערנו את כל הסבבים שלמדה העיר... הרגשנו שקורה משהו לא רגיל, משהו קיצוני. אמרתי לבעלי: "בטח חיסלו להם מישהו מאוד בכיר. החמאסניקים עצבניים ומוציאים את הזעם עלינו..."

7:50 – עדיין בממ"ד, בעלי מחליט ללכת לבית הכנסת לשמחת תורה. ביקשתי ממנו שילך לבית הכנסת של אביו הממוקם במקלט... ואכן הוא הלך להתפלל שם, ואני עם הילדים סגורים בממ"ד. כל הזמן הזה אנחנו בתוך הממ"ד ואיננו שומעים קולות טייס במרחב האווירי, כמו שאנחנו שומעים בדרך כלל כשהמצב מסלים.

8:35 – אני בממ"ד עם הילדים, שומעת קולות בתוך הבית ונדרכת, מבקשת מבני שראל בן ה-18, להיות יחד איתי בכניסה לממ"ד ואז הדלת נפתחת - זהו אריאל בעלי שחזר בריצה מהתפילה, ומבקש שאצא החוצה. אז הוא אומר לי: "משהו נורא קורה, יש שמועות על חדירות מחבלים באמצעות טנדר בשדרות וגם כאן בעיר". ביטלתי את דבריו מתוך מחשבה שבטח כוחות הביטחון כבר חיסלו את אותם מחבלים והטנדר נגנב מישראל... כך סיפרתי לעצמי כל השבת, ולא ידעתי מה המצב בכלל.

אנו גרים בדירת קרקע בעיר אשקלון, על כביש יחסית ראשי בשכונה שלנו, ובקדמת הבית ישנו חלון גדול עם תריס חשמלי. ביקשתי מבעלי שנסגור את התריס והוא אמר שבגלל ששבת עכשיו – אסור... בעודנו עומדים ליד החלון בסלון ודנים האם מותר או אסור לסגור את התריס, שמעתי רכב עובר בכביש עוצר ליד עובר אורח וצועק לו: "לך הביתה, יש מחבלים...", הבנתי באותו הרגע שצריך לסגור את החלון וגם להדליק טלפון כי זהו מצב חירום. בעוד אנו מדברים הייתה אזעקה נוספת, רצנו לממ"ד, אבל אז עלטה נפלה על הבית ועל השכונה כולה, מטיל שנפל על עמוד חשמל קרוב... וגם אם רציתי לסגור את התריס, כבר לא יכולנו... את הפלאפון עדיין השארנו כבוי... כך העברנו כ-6 שעות מורטות עצבים ללא חשמל, עם מטחים מטורפים ועם הרבה תפילות בתוך העלטה המוחלטת בממ"ד.

13:15 – רכב עובר עם כרוז ואומר לכלל התושבים להישאר בבתים ולסגור את כל הפתחים, אך, כאמור, אין לנו אפשרות לסגור כי החשמל נפל...

סביב השעה 15:00 ישבנו לאכול ארוחת חג ושבת לאחר שהחשמל חזר, ובעצם חיכינו שהשבת תצא על מנת להבין מה קרה. בעלי החליט ללכת להתפלל ערבית בבית הכנסת של אביו ואנחנו כבר הדלקנו טלפונים והתחלנו להבין את גודל האסון... התקשרתי לכל המשפחה, תהילה ומשפחתה (שגם שוהים כעת בקיבוץ) משדרות, לא היו זמינים... ונלחצנו מאוד.

ההורים שלי מנתיבות ושיראל אחותי הקטנה עם בעלה והתינוק היו סגורים כל השבת בבית הוריי. כשהשגתי את הוריי ווידאתי שהם בסדר, ביקשתי מאבי לנסוע לשדרות כדי לבדוק מה קורה עם תהילה, אך טרם הבנתי את מימדי האסון. הוא כבר הבין ואמר לי שאין אפשרות בכלל לצאת – הורו לנו להישאר בבתים...

המשכתי וחייגתי לאחותי עידית שגרה בנווה – דרום עוטף ישראל (איננו אומרים עוטף עזה כאן בדרום, כי אנו עוטפים את ישראל). אני מבינה שהם נצורים גם מהבוקר בבתיים, ובנוסף, עידית אירחה עוד אחות המתגוררת בירושלים, והיא ממש בהיסטריה. עידית סיפרה איך במהלך השבת נקרא שלום בעלה לעלות לגגות הבתים ולתצפת, ללא נשק, עם טלפון בלבד ולדווח כך לכיתת כוננות על חדירות. בתוך כל הטלפונים, מוריה מתקשרת ואומרת בבהלה: "לירז, בואו!". שאלתי אותה אם היא ידעה על המצב והיא אמרה שכבר בשבת הם ידעו מה מתחולל בדרום ולבה לא נתן לה מנוח מתוך דאגה למשפחה. אמרתי למוריה שאין לנו כרגע אפשרות להגיע כי עדיין יש סכנת חדירה בעיר, ונצא מאשקלון ברגע שנוכל. בכל סבב בטחוני עד כה הגענו לקיבוץ, לתת לילדים שקט, שלוה וביטחון. זו הפעם הראשונה שלא יכולנו לצאת מיד וזה ממש הלחיץ אותנו...
לאחר כמה ניסיונות הצלחנו להשיג את תהילה ולשמוע שב"ה הכול בסדר איתם, והם עברו ועוברים שעות קשות ביותר בשדרות, שומעים יריות ללא הפסקה, ושהיא חוששת כי הם גרים בדירת גן וקולות הירי קרובים אליהם.

את היומיים הבאים, עד יום שני שיצאנו מהעיר (יותר נכון – ברחנו) תחת מטחים כבדים מהעיר, העברנו כמו בחלום בלהות. לא הצלחנו לישון או לאכול כמו שצריך, בטח שלא להתקלח מרוב מטחים כבדים וחדשות נוראיות שלא הפסיקו להגיע. ארזנו לשבוע בלבד כי מי חלם שנשהה מחוץ לבית 52 ימים!

כשיצאנו אל הקיבוץ השמים היו שחורים מפיח ומירי טילים. בתי בת ה-5, הדר, שאלה: "אמא, למה השמיים כל כך שחורים?" ונאלצתי לשקר: "בטח תכף ירד גשם"... הקב"ה שמע לתפילותיי ובהמשך הדרך אכן ירד קצת גשם, אך השמים היו שחורים מגשם אחר, גשם של טילים. הגענו לבית משפחת לוי היקרים – מוריה, לירן והילדים - ואז נפתח סכר הדמעות והרגשתי שאני יכולה לבכות על כתפי אחותי היקרה. הכתפיים הללו, של מוריה ושל בעלה לירן היקרים, נתנו ונותנים לנו משענת לאורך כל סבבי הלחימה שהיו עד כה. הפעם זה היה יוצא מגדר הרגיל, הן בבחינת הזמן והן מבחינת הכוחות, תוך כדי ארגון בר מצווה לנריה היקר. אכן כתפיים רחבות. תודה מוריה ולירן היקרים על המשענת והכתף לאורך כל הזמן ובמיוחד בזמן זה!

ללא כל היסוס, מוריה התקשרה כבר במוצאי שבת ואמרה: "קודם כל תבואו, אחר-כך נמצא דירה ונסתדר...". גם תהילה ומשפחתה משדרות הגיעו. הוריי, אחותי שיראל עם בעלה והתינוק הגיעו. בת הדודה מניצן ומשפחתה הגיעו - וכולנו התקבלנו בחיוך באהבה ובשמחה בחיבוק ענק מצד משפחת לוי וכלל חברי הקיבוץ המדהימים!!!

האופרציה הזו ודאי הצריכה המון המון לוגיסטיקה, זמן התעסקות וטרח מצד משפחת לוי ומצד כלל הנוגעים בדבר בקיבוץ... תודה!

את 52 הימים בהם שהינו בקיבוץ אפשר לתאר כחלום. חוויה לילדיי ולי (בעלי רוב הזמן שהה באשקלון מפאת עבודתו). התקבלנו בחיבוק עצום מכלל החברים, כולם נתנו עזרה, תמיכה, אוזן קשבת, חיוך ודרישת שלום בין שבילי הקיבוץ. בהמשך ילדינו השתלבו במוסדות החינוך – גן רימון, בית ספר "שדות" ובית ספר "שקד" וכן בבית הילדים ובקרב הנוער.

אין דרך לתאר את תודתנו והערכתנו העמוקה לכולכם! לכל מי שטרם שיהיה לנו נוח וטוב, לכלל המאמצים להקצות לנו דירות בזמן כל כך קצר ולזמן בלתי מוגבל, לכל מי שנתן עזרה (הזמנה לביתם, אופניים בהשאלה, שירותי כביסה ועוד...), הציע או שאל לשלומנו.

תקופת שהותנו בקיבוץ, לנו ולילדינו, שווה אלפי טיפולי חוסן, והיא פרק בחיינו שלא יישכח לעולם

הודות לכם, כולכם, ועל כך, שוב, תודתנו העמוקה: "כל העוסקים בצרכי ציבור באמונה, הקב"ה ישלם שכרם".

אנו מתפללים כי מעתה נבקר בשבילי הקיבוץ רק בחופשות, מתוך שמחה ומתוך רצון לבלות בחיק המשפחה בזמנים שקטים וטובים. לקראת חג החנוכה אנו מתפללים כי כמו בימים ההם בזמן הזה יעשה הקב"ה ניסים גלויים לעם ישראל ישיב את כלל החטופים לביתם בריאים ושלמים וננצח בכל החזיתות בעזרת ה', ואסיים בתפילת על הניסים:

"וְאֵתָהּ, בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים, עֲמִדְתָּ לָהֶם בְּעַת צָרָתָם: רַבְתָּ אֶת רִיבָם דִּנְתָּ אֶת דִּינָם נִקְמְתָּ אֶת נִקְמָתָם. מְסַרְתָּ גְבוּרִים בְּיַד חֲלָשִׁים... וְלָךְ עֲשִׂיתָ שֵׁם גָּדוֹל בְּעוֹלָמְךָ וּלְעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל עֲשִׂיתָ תְּשׁוּעָה גְדוֹלָה וּפְרָקוֹן כְּהַיּוֹם הַזֶּה".

אור הכנסת אורחים יואל ושרית היימן (מקריית שמונה)

לחברים ולחברות של קיבוץ שדה אליהו -

רב הוא האור שבקהילתכם! הן הפיזי והן הערכי. אנו לא מפסיקים ליהנות מהמרחבים הירוקים, ממגוון העצים הרב והפרחים. הבתים הצנועים בינות לגנים המטופחים. בית הכנסת הנהדר, ובית מורפורגו הייחודי. הניקיון והסדר שבכל אלו. ומעל הכול אנשים מסבירי פנים, הן ילדים והן בוגרים. החריצות ניכרת בכל תחום, ויגיע כפיכם רשום על הידיים העמלות, ומוכתם על בגדי העבודה – אשריכם וטוב לכם.

במשנה מסכת אבות פרק ג נאמר:

רבי שמעון אומר: המהלך בדרך ושונה

ומפסיק ממשנתו

ואומר: מה נאה אילן זה, ומה נאה ניר זה –

כאילו מתחייב בנפשו.

הפירוש המסורתי ידוע, אולם אביא כאן את שלמדתי מאבי מורי לפני שנים רבות: זהו מבט ההופך את ההבנה המשתמעת ממבט ראשון – בנוסח המשנה המילה "ומפסיק" מיותרת, משום שברור שאם מי שהולך בדרך ושונה ותוך כדי זה הוא מביע דברי התפעלות מיופי של אילן או שדה חרוש – ברור שהוא "מפסיק" את לימודו! מה היתה המשנה חסרה לולי המלה הזאת?

אלא למילה "מפסיק" יש תפקיד מפתח. היא מתארת אדם הלומד משנתו כשהיא בעבורו עולם בפני עצמו, ואם הוא מבקש ליהנות מן הטבע או ממעשי ידי האדם המפוארים, עליו ליצור מעין חיץ בלתי נראה, עליו להפסיק את משנתו, כי לדידו אין לערב בין התחומים! כביכול אין לקשור מבחינה ערכית בין התורה הקדושה לבין הטבע והיצירה האנושית. אדם כזה סובר שהוא חייב להפריד בין מדעי הטבע לתורה. דווקא כלפיו מכריז ר' שמעון, שכשהוא מפסיק ממשנתו הריהו כאילו מתחייב בנפשו. להפך, עליו להצליח לחבר בין התחומים השונים.

עד כאן דברי אבי מורי, ז'אן היימן (המתגורר שמונה שנים בקיבוץ).

ואכן חוויה אמיתית היא לגור כאן, מקום המגשים בכל כך הרבה תחומים את ערכי התורה והעבודה, בלימוד ובעשייה. כפרפרזה למשנה במסכת אבות הייתי אומר: המהלך בדרך ושונה משנתו ורואה את שדה אליהו ואומר מה נאה קיבוץ זה – הרי זכה הוא בנפשו.

להיות מפונה מהבית בגלל מלחמה ובתוך המלחמה זו חוויה ייחודית, "שום דבר לא ידוע, לא שנה לא שבוע", ובכל זאת יש לנוע ולהמשיך שגרה חדשה בתוך מציאות שכל הזמן משתנה. וזה שיעור גדול לחיים... אנחנו מנסים ליצור שגרה. זוהי אמנם שגרה אחרת שנבנית מתוך חוסר ודאות. אבל שגרה...

כהורים אנחנו מאוד שמחים שאחינעם בתנו הצעירה השתלבה עם הנוער בקיבוץ בצורה טבעית ביותר. לולא הרצון הכן של הנוער, ספק אם זה היה קורה.

מעבר לתחושת הקבלה של החברים, אנחנו מקבלים עזרה ענקית מהמשפחה, מאלישבע ומיכאל היימן שמתווכים לנו את הקודים של השפה הקיבוצית, ועוזרים בכל דבר שאנחנו מבקשים, מעדכנים ועוזרים לנו להשתלב. הם מסייעים לנו לצלוח תקופה זו בצורה הכי טובה שאפשר.

הניה קובלינר שהכניסה אותי לספריה ועדכנה וקישרה ומצאה לי מקום שאוכל לעבוד בו מרחוק ובשקט.

ואחרון חביב סבא/אבא שלנו, ז'אן היימן, שקיבל אותנו בזרועות פתוחות לתוך ביתו, מאפשר לנו להרגיש בבית ומחפש כל הזמן איך לעזור ולהקל.

תודה לכולכם

בסימן טוב ובמזל טוב

זרנה וזמאיר איפשי, אישואי הנכדה יצאה אב"ל אופיר,
בתם של שרון ואמיר אשווגה

לדיצה מצוק, והולדת הנכד איתר, בן ארצות ולזור מצוק

לריטה וילן, והולדת הנין, בן להדר ולאבישי אובד, נכד אפרה ולנדב וילן

למריס טרופר, בהג'ע הנכד יהונתן אנהם לג'ל מצוות,
בנם של אנת ואברי טרופר

על הספר "ציפורים" הילה אונא עם שירה צרפתי

"מי הייתה מלכה האס – ציפור רבת יופי או עוף מוזר?
בת טובים מברלין שהפכה לחלוצה סגפנית; אישה בעלת
עקרונות ברורים וכללים הנלחמת במוסכמות ומקדשת את
החירות האישית; חוקרת בעלת שם חסרת תואר אקדמי;
חברת קיבוץ דתי מעמק בית שאן שהטביעה חותמה על גני
הילדים בתנועה הקיבוצית כולה; גנת שפיתחה תורה
סדורה המעמידה במרכזה את הילדות כמכלול חיים;
אמנית שהקדימה את זמנה בראיית האמנות כביטוי לנפש"
(מתוך הכריכה האחורית).

הספר "ציפורים" הצליח להפתיע אותי. הוא לא עוד פצצת
נוסטלגיה מתוקה, אלא ספר מרתק ומרגש, קריא מאוד
לאורך כמעט 300 עמודיו.

שירה צרפתי, המחברת, מתארת איך נולד הספר:

במהלך לימודי בבר אילן במחלקה ללימודי ארץ ישראל אצל פרופסור מרגלית שילה, התעניינתי
בראשית ההתיישבות של שדה אליהו וכך נחשפתי לסיפורם המיוחד של ראשוני המקום. זכיתי לראיין
את ישראל רוזנברג, שולמית נחלון, אדית צונץ ומלכה האס. כשהמשכתי לתואר שני במסגרת קורס על
נשים, חידושים ואתגר, נמשכתי אחר דמותה של מלכה ושאלתי אותה אם יש לה חומרים ששמרה
מתקופה זו. בתחילה אמרה שאין לה שום דבר אך לאחר שבוע התקשרה וסיפרה בהתרגשות כי קלוני
מצא בבוטקה קופסה מקרטון קשורה בחוטים עם צנטימטר אבק... תכולת הקופסא הזו חשפה בפניי
עולם שלם שפרנס עבודת סמינריון. בהמשך זכיתי ללמוד **תיעוד בעל פה** ביד בן צבי והמכון ליהדות
זמננו באוניברסיטה העברית, שם למדתי את המתודולוגיה של הריאיון. באותה תקופה למדתי קורס
בדמיון נובע, שיטה טיפולית אותה פיתח עמית קדם, המתבססת על החושים השונים כדי להגיע לזיכרון
מהדלת האחורית. החלטתי לשלב בין הדברים וערכתי ראיון הבנוי מתודולוגית מעקרונות התיעוד בעל
פה ומשלב את החושים המרכיבים את הדמיון הנובע. שאלתי את מלכה בת ה-90 אם תהיה מוכנה
לשתף פעולה, ונראה כי גם היא היתה סקרנית... בפעם השלישית ראינתי את מלכה, אך הפעם הזו
הייתה אחרת - השאלות פנו לזיכרונות חושיים על ריח וטעם, צליל, תחושה ומרקם. כעבור שעה וחצי,
בסיום החלק הראשון, מלכה אמרה לי שהיא לא מאמינה שזכרה כל כך הרבה דברים. ומיד הוסיפה:
"אני יודעת מה את עושה, את משתמשת בקלט החושי כדי להגיע לזיכרון, זה בדיוק מה שאני עושה
בעבודה עם הילדים".

איך הופכים מחקר לספר?

יושבים וכותבים, מהראיונות והזיכרונות הקדומים ביותר בגיבוי מחקרי-היסטורי בן התקופה. מכיוון
שאיני סופרת, נעזרתי באנשי מקצוע שילמדו אותי כיצד לעשות זאת. חיותה דויטש ייעצה לי בפן
הספרותי. השקעתי לא מעט שעות בצפייה בסרטים תקופתיים, בקריאת יומנים וספרים שונים,
ובראיונות עם אנשים נוספים, כדי לקבל רוחב יריעה, וכדי להעשיר ולהחיות את התיאורים. במקרים
מסוימים היה צורך להוסיף פן ספרותי כדי שהקריאה תהיה זורמת, או כדי להחיות מסמך דומם.

ממה הכי נהנית במהלך התהליך כולו?

נהניתי מהמפגשים עם האנשים היקרים לראיונות השונים, מהמחקר שפתאום חושף פרטים שלא היו ידועים, ומהתהליך האישי במסע הזה ממנו לומדים וגדלים. נהניתי מאוד משיתוף הפעולה עם משפחת האס ועם צוות הספר שכלל את מרדכי לכל אורך הדרך, את דרור צונץ (מעצב גרפי) ואת הדס אחיטוב (עורכת) - צוות שהעבודה איתו הייתה חווייתית ומלמדת.

על מה הספר בעינייך?

הספר הוא סיפור חייה של מלכה האס מילדותה בברלין ועד פטירתה בקיבוץ שדה אליהו. מארג חיים עם ריחות וצבעים הפורש יריעה רחבה על שנות חייו של אדם. זהו אינו ספר הלל, זהו סיפור חיים אנושי על מורכבויותו המדגיש את התרבות, המוצא, ההקשרים, הסביבה, הכישרונות, האמונה, האתגרים והאילוצים שהינם חלק מכל סיפור אנושי. זהו סיפורה של תחילת הקיבוץ הדתי. סיפורן של חלוצות וחלוצים שהלכו לפני המחנה והקימו עולם מתחדש מתוך עולם שחרב.

מה למדת מהתהליך ומהספר?

התובנה שליוותה אותי היא ששום דבר לא מובן מאליו. קשה להסתכל על שדה אליהו ועל יישובי העמק המשגשגים ולדמיין את המקום הזה לפני 90 שנה... כמו שאלתרמן כותב בשירו ירח: "גם למראה נושן יש רגע של הולדת" - זו זכות ואחריות להתחקות אחר הרגע הזה. זו זכות ואחריות לכתוב על דמות ששלובה בחיי קהילה. יש הרבה זוויות לאירוע אחד ולעתים כל מרואיין מספר על הפרספקטיבה שלו. התהליך מלמד ומעניין, ולכל אורכו יש מחויבות לרגישות רבה ולזהירות בכבודם של כולם. למדתי לשמוע זיכרונות, דעות שונות וביקורת ולדעת שבחיים, כמו בחיים, הדברים מורכבים. על כל מה שנכתב ונכנס לספר, כל כך הרבה נותר על שולחן העריכה, בניסיון לדייק וליצור מעט המחזיק את המרובה.

מהי המשמעות של שם הספר?

בשביל לענות על השאלה הזו צריך לקרוא את הספר! אגלה שבראשית התהליך קראתי לספר "ברושים", ולאחר עבודה עם דרור צונץ החלטנו כי נכון יותר "ציפורים".

מה הייתה חוות דעתה של מלכה על הספר?

מלכה הציגה אותי כביוגרפית שלה למרות שכלל לא שיתפתי פעולה והתעקשתי כי לא אני האדם המתאים. לשמחתי, זכיתי לקרוא למלכה חלקים מהספר... אני יכולה להעיד כי לכל אורך תהליך הכתיבה השתדלתי להיות נאמנה לסיפור של מלכה. לא הכול היה פשוט לכתוב, אך כל מה שנכתב מבוסס מחקרית. אני רק יכולה לקוות שדרך הספר הזה יכירו אנשים את דמותה, את פועלה ואת התקופה המיוחדת בה חיה.

על הספר "חסד" נעמה לפיד (תמרי)

הרבה עבודת נפש, דמעות, שתיקות שיחות ומילים נשפכו בעבודת חיבור סיפור חייו של אבי, דני תמרי, לאורך השנתיים האחרונות - עד שהגיע הפרויקט לסיומו. הוצאת הספר "חסד" נחגגה סמוך ליום הולדתו, בהתרגשות שבין ראש השנה ליום כיפור, זמן קצר לפני פרוץ המלחמה. מאז אותו הערב נותרו לנו, לילדיו, דברים שלא נאמרו והמון הכרת תודה והערכה למי שהיו חלק מהתהליך המיוחד.

עכשיו, אחרי ה-7.10, אני מתאמצת לחזור לספר של אבא ולא לוותר על מה שרציתי עוד קודם להגיד. חשוב לי לא לתת לאירועי המלחמה לשמוט את מה שהיה, ולמחוק מזיכרונו את משמעות הדברים. זהו עידן בו האמת מתערערת והאמינות

נסדקת, ולכן חשוב כל כך התייעוד מזווית אישית על מה שהיה למען מי שיהיו. אני מרגישה שסיפור חייו של אבא קשור ומהדהד גם את אירועי המלחמה הזו.

"חסד" הוא סיפור המתחיל בגבר בן 45, בלגי-הולנדי, סבא שלי הנרי צבי, אב לארבעה בנים קטנים, שמתנדב ב-1948 להילחם על עצמאותה של מדינת ישראל ושנופל בקרב על ירושלים.

זהו סיפור על אישה שאני קרויה על שמה, סבתי הלנה, שנפטרה תוך פחות משנה אחריו, מוכת צער על אהוב לבה שנפל, ועל ארבעת יתומיה שהיא משאירה אחריה - מבלי שהספיקה להיות האימא שכל כך כמהה להיות עבורם.

זהו סיפור על ילדים קטנים יתומים מהורים. אבא שלי, הקטן מכולם, בן 4 במות הוריו. מאוחר יותר, בהיותם בגילאי ה-20 המוקדמים, יחוו שכול כפול, כאשר אחיהם הבכור האהוב שמולי, בעצמו אבא לשני ילדים, וגם דמות אב עבור אבי, נהרג על גבול הבקעה במלחמת ההתשה.

כל כך הרבה אובדנים, עצב וכאב נצורים בלב של אדם אחד. מה עושים איתם? איך הם יצרו את שבילי נפשו של אבא ואיך נסללו דרכי חייו בעקבותיהם?

התשובה כפי שאבא מספר עליה ומנסה לתפוס את משמעותה בספר, קשורה בהכרח לאחרים בחייו. למשפחת ברוכי, דודיו יהושע ושרה ברוכי וחמשת ילדיהם, שאימצו את אבא ואָחיו אליהם כמשפחה אחת. הם אימצו אותם בחיבוק גדול וחי, במובנות מאליה למרות הקשיים העצומים - ובכך נתנו להם מחדש בית והשתייכות משפחתית. כשגדל אבא ובהרע לעצמו את נתיבי חייו, היו יתמותו ואובדניו קורדינטות במצפן. לא במקרה בחר להינשא לאהבת חייו ולבנות את משפחתו בקיבוץ, להאמין בלב שלם בחיי קהילה, במחויבות לזולת, באהבת האדם ובעשייה עבור המדינה. נשארה בו ההבנה העמוקה ששלומו של אדם קשור במשפחתו, בקהילתו ובמדינתו.

ראיתי איך תהליך הכתיבה והעבודה על הספר לא היה קל עבור אבא. לעתים החזרה למקורות הכאב והשכול הכאיבה, אך התהליך גם אפשר מבט רפלקטיבי שלו על עצמו ועל דרכי ההתמודדות שלו עם אובדנו. אני מלאת הערכה לאבא על ההתמדה בתהליך וההתעקשות גם בימים בהם מחלתו שמה לו מכשולים, ועל היכולת כמעט תמיד למצוא גם את הכוח לחייך, להתלוצץ, להישאר רך ואוהב.

אבא - וגם אנחנו - לא היינו לבד בתהליך. ועל כך אנו מוקירים ומודים כל כך.

מנוע טורבו, גנרטור שפועל 24/7 ונותן מקור של כוח, מהווה אימא שלי, שתמיד - ובמיוחד בתהליך כתיבת הספר - חיבקה בחום ולא ויתרה גם בנקודות בהן אבא התעייף קצת או הטיל ספק במטרת הכתיבה. היא הזכירה לו דברים, הציעה עצות טובות וחכמות ושמרה עליו מכל משמר. אפרת ביגמן, ביבליותרפיסטית ומשוררת, הקשיבה בקשב שקט אך מעורב, בסקרנות ובחיפוש אחר האמת של אבא, שאלה שאלות רגישות וחכמות והצליחה לסייע לאבא במקום שהמילים כשלו עבורו. בתוך השתיקות, עזרה לו להשיב חיים אל תוך המחיקה הטראומטית של הזיכרון וכך להשיב אליו את החוויה עצמה שנשכחה. לאחר מכן, בעבודת נמלים עדינה, שיקלטה ותימללה את השיחות. דרור, חבר נפש אהוב, מעצב, עורך, אמן, הבן של אתי וברכה צונץ, חלק בלתי נפרד מחיי משפחתנו, תרגם את הסיפור ומשמעותיו לצבעים, צורת אותיות, גודל של כריכה ומיקום התמונות, בדייקנות וללא ויתור מתוך חיבור ואהבה. וכך אסף הכל יחד בהבנה אינטואיטיבית - מילים וצער, סיפורים ואיורים, משאלות הלב של כל אחד מאתנו לגבי הטקסט - אל תוך חסד של ספר, צנוע ויפה כל כך. וקהילת הקיבוץ, על המעגלים השונים שאבא ואמא משתייכים אליהם. החברים הקרובים-קרובים הוותיקים, החברים הקרובים החדשים, שכנים, קולגות, אנשים שמסייעים לאבא במחלתו, כל כך הרבה מעגלים של אהבה ותמיכה שעטפו לאורך כל התהליך, התעניינו, שאלו ובעיקר פשוט היו שם. לכם, לכולכם, תודה אין קץ.

באהבה, מאיתנו ילדי תמרי

למצוא את מטמון לבו של הכותב - דרור צונץ

מעבר לקירות הגוף, מבעד לבגד העוטף, בין העצמות ונוזל הדם, לכל אדם יש סיפור. רק הוא מספר אותו כפי שהוא יודע ורק הוא בוחר את מילותיו ורווח נשימותיו בין טפל לעיקר. יש מי שימעיט מערכו ויש מי שיפריז אפילו בעיני עצמו. כל אדם כותב פרק ועוד פרק ומחבר אותם לכדי תכליתו.

מאז שאני זוכר את עצמי, משפחת תמרי הרכיבה חלק משמעותי בחיי. השכנות הסמוכה איתם מאז ומעולם הביאה אותנו, ילדי שתי המשפחות, לבלות ימים רבים יחד. נהגנו לנקוש על קיר הבלוקים החוצץ בין חדרי הילדים ולסמן אלה לאלה שאנחנו עדיין ערים. בדשא שאל מול ביתנו נהגנו לשכב יחד על הגב ולצפות בכוכבים בלילות הקיץ. עד היום אנחנו מזכירים לעצמנו את הפרק המשותף שלנו בספרנו.

אבל את סיפורו של אב המשפחה, דני, לא הכרתי.

כשנעמה פנתה אלי בבקשה לסייע ולייעץ לגבי יומנו של אביה, לא ידעתי מה יהיה תוכנו ומה מצפה לי. לא ידעתי כמה ואיך כתב, לא הכרתי את תוכן חייו. הוא היה בשבילי האבא של ילדי תמרי - זה שאיתו ועם תחיה אשתו נוהגים הוריי להיפגש ולשוחח רבות. לא הוגדר התוצר הסופי - אם חוברת קטנה או אולי אלבום משפחתי - אך הובהר כי ישנו רצון להשאיר משהו לדורות הצעירים, אלה שכרגע לא מתעניינים בסיפורם של ותיקים. קבענו להיפגש עם כל משפחת תמרי בביתם ביום העצמאות האחרון, שם קיבלתי לראשונה את אסופת הדפים שכתב דני בסיוע אפרת ביגמן. לא קראתי יותר מארבעת הדפים הראשונים ומיהרתי לקבוע בקול: "יש פה ספר, והוא מרתק!".

בעבודתו של עורך גרפי נדרשת תקופה כדי לחקור את הסיפור ואת מקורו. הוא נדרש למצוא את מטמון לבו של הכותב כדי להביאו למעבדת הצורה והצבע שיסייעו לפעילותו להזרים את חייו. עורך גרפי

עשוי להגזים ולהפוך סיפור זניח לגרוטסקי או חלילה לצמצם פאר יצירה לכדי זוטא. מחברתו של דני פתחה בפניי אופק נקי ובהיר של אפשרות בודדה: פשטות. ענווה.

עוד בפגישה הראשונה העזתי לתאר בפני המשפחה את מה שלבי מדמיין – כריכה קשה, ספר קטן, מעט תמונות, ספר עיון של אדם רגיש. עוד לא הכרתי את כל תוכנו ולא ידעתי עד כמה דני מכיר במחלתו. לא ידעתי איך ייקרא וכמה עמודים יתאימו כדי שסיפור חייו יהדהד בין קירות העולם. נטלתי את האסופה וביקשתי מעט זמן כדי לקרוא ולהתוות את העקרונות הוויזואליים של הספר. רק בפרק האחרון, לקראת הפסקה האחרונה, מצאתי את המילה ששימשה אותי לשם הספר. חסד.

ימים בודדים וקצרים עברו עד ששלחתי למשפחה את העיצוב – בהם הפרקים הערוכים עם שמם החדש שקבעתי ואת הכריכה המינימליסטית. המתנתי בחשש מסוים כי לא הכנתי חלופה נוספת לעריכה הגרפית שהגשתי להם. מבחינתי זה היה התוצר והוא לא יכול להיראות אחרת. העיצוב נשאב ממני במאמץ זעום כאילו לא אני קבעתי אותו אלא טון קולו של המספר, משפטיו הקצרים ומילותיו המדויקות. שפר מזלי וכל בני המשפחה שמעו בעיצוב היחידי שהגשתי את אותו טון ששמעתי אני.

נדרשו מספר שבועות כדי להשלים סיפורים נוספים, לדייק נתונים, לשזור תמונות ואיורים, לחפש טעויות – אך העיצוב המקורי לא שונה. האות בה הספר מודפס, "הדסה", היא אחת מאותיות הדפוס הראשונות שפותחו בארץ ישראל. הנרי פרינדלנדר, יליד צרפת שהתגלגל לגרמניה ומאימת הנאצים הוברח לישראל, פיתח את האות עבור תלמידיו במכללת 'הדסה' שבירושלים, עיר הולדתו של דני. האות שפיתח מבוססת על אותיות הקודש העבריות שעברו מדור לדור בספרייה היהודית.

צבע הכריכה הוא רמז למדים הצבאיים בהם מצאו את מותם בקרבות אביו ואחיו של דני, וכן למפגש המרגש של תחיה עם דני בתוככי סיני במהלך מלחמת יום כיפור. הצבע החום-אדמדם הוא הזיקה לאדמת החמרה של העמק שדני כל כך אוהב ושלמענו פעל בחייו. את גוון קולו החם של דני אפשר למצוא בדפי הקרם עליו מודפסים קורותיו. בכריכה, בניגוד למקובל, בחרתי לשבץ פסקה מתוך הספר – אותה פסקה שקראתי באסופת הדפים במפגשנו הראשון ושבזכותה נמשכתי לסיפור חייו. רציתי שכל מי שיתקל במילים אלה יחוש את הסקרנות וההתרגשות שעברה בי.

היום, מעט חודשים מאז השלמנו את מלאכת ההפקה, אני מרגיש שהצלחנו – ילדי משפחת תמרי ואני – לפרוץ פתח בקיר עליו נקשנו מאז ילדותנו. על כך תודתי.

מזל טוב

לצננה ולסילה גולדמן

להולדת הבת

אילה

לאורנה ולדני גולדמן להולדת הנכדה

לרות ולסיל אביאל להולדת הנני

שתזכו לגדלה בנחת ובשמחה לתורה, לחופה ולמעשים טובים

טיול חורף לבריכות הדגים חגן כסיף

הנה שוב אני יושב לבדי בערב חורפי של חנוכה יש חימום, וגם מזון, ואני כמו חילוון נחבא אל הכלים. שומע ברקע את 'ארבע העונות' של ויואלדי, השראה. מחר ברצוני לטייל לבריכות הדגים, לשמורת טבע הזו, לקנים ולסופים, למים הירקרקים, לעלוות העשב הרך. אתחיל ביציאה מהשער הקשוח, אלך בשביל האופניים עד 'הבית האדום' ששומר בטוב טעם וביופי, אמלא מים בבקבוק, ומשם אעבור את הגשר הקטן להליכה בין עצי הושינגטוניות בשדרת הטמפלרים אל תוך תוכן של הבריכות. עיתותיי בידי, אינני צריך לעמוד בלוחות זמנים, גם מלאכתי מחכה לי בשלווה ונחת, וכך אני ממשיך בטיולי ... מקיף דרך שדות טירת צבי אל תוך חורשת האקליפטוסים, נכנס לחורשה השמורה והעבותה, מדלג מעל שלוליות ונביעות הולך בשביל המחלוטה ויוצא מהחורשה לתל הרועים, עולה עליו, אלפי נמלים כבשו את שביל העלייה ברגליהן, ואני כבר על התל בתוך הפרגולה שר "מעל פסגת הר הצופים" השמיים מעוננים חלקית אך הראות טובה מאוד ... יורד מהתל לשביל האופניים שליך מפעל התבלינים וחוזר דרך השער המבוצר וכביש האספלט דרך כל הכפר עד ... הבית עם החורשה הירוקה, אי ירוק בים שלי. תם המסע, נתראה בפעם הבאה ...

כנס בני השחונים אלישע האס

בשבוע שעבר נפגשנו בפגישה לא שגרתית ב'קפה בשדה'. המשתתפים היו מחזור בני שדה אליהו ילידי שנת 1943, אלה שחיים מאז בשדה אליהו ושניים שחיים בירושלים. נזכרנו בשני בני כיתתנו שאינם - שאול שפורן מנוחתו עדן, ואורי בר שלום עליו השלום - וצינו את העובדה שזה שאנחנו כאן בריאים, צלולים ופעילים אינה מובנת מאליה ועל כך עלינו להודות לה'. העלינו זיכרונות מן השנים שלפני מלחמת העצמאות ומתקופת המלחמה. שוחחנו על כך שהורינו חיו ופעלו בתת תנאים בשנים הראשונות, כשהשכנים היו יתושי אנופלס, קוץ ודרדר, אריסים ובדואים מכל עבר.

הזכרנו את הסביבה הלומדת שבה גדלנו, כאשר הגיל הממוצע של דור הורינו היה פחות משלושים. חלק גדול מדור ההורים לא השלימו בית ספר תיכון, כי גורשו מהמערכת בגרמניה. אנו גדלנו באווירה של השכלה וירשנו את המסורת של תורה לשמה, לימוד לשם לימוד וחקירה ודרישה. כך היינו שותפים בחוויה של פיתוח החקלאות תוך כדי לימוד והתנסות מתמדת כיאה לחקלאים שלא הביאו עמם ידע קודם, אלא תרבות של למידה יסודית, אומץ לנסות, ותבונה רבה. נזכרנו בזכות הגדולה שהייתה לנו, כאשר למדנו בבית ספר חדש, עם מורים מעולים, שלא למדו בסמינרים ולא נשאו תעודת הוראה, אך היו אנשים משכילים וחכמים, מורים למופת. בהערה אישית אני יכול להוסיף שכאשר אדם מוזמן להרצות על עבודתו המדעית, בין אם בארץ או בעולם, הנוהג המקובל הוא שמציגים מרצה לפי האוניברסיטאות בהן למד. כאשר אני נשאל על כך, אני תמיד עונה שלמדתי להיות חוקר ברפת ובכרם של שדה אליהו. שם פגשתי חוקרים של ממש.

זכינו זכות גדולה, להיות שותפים בהקמת מדינת ישראל והתפתחותה עד היום, תחילה בחוויה ובהמשך במעשה, כולל השתתפות במלחמותיה ועל כך אנו מודים לה'. שמחה גדולה היא לשוב לשדה אליהו ולראות יישוב פורח ובו דור רביעי וחמישי. הקיבוץ משתנה וזה כוחו של הטבע שעמו מתמודדת חברה קיבוצית שרעיון היסוד שלה הוא מגבלות על הטבע האנושי. אולם, לעניות דעתי, הדבר החשוב ביותר שאותו חלמו, יצרו והקימו ההורים שלנו הוא עצם העובדה שזה 84 שנים קיים בעמק החם יישוב יהודי פורח, שהיה שותף לקביעת גבולות המדינה היהודית ולחידוש נחלת יששכר. זו שיבת ציון במיטבה ועל כך ודאי שמור להם מקום בגן עדן.

לא'אור לוי
שהתג'יס ל'זה"ל,
זאתק ל'וס ו'ובק ל'וס

חדש על המדף ספריית שדה אליהו

מבוגרים

טעם של מלח מאת **איריס קאופמן** - שתי נובלות העוסקות בשאלות: מה קורה כשאהבה מסתיימת? מה קורה כשהיא מתחילה? בשתי הנובלות – שאלות ותשובות.

אורחת לא קרואה מאת **סופי קינסלה** - הרפתקאותיה של אפי, שמנסה למצוא אוצר שהחביאה בבית הוריה, לפני שהבית יימכר.

היתום האחרון מאת **גרג הורביץ** - אוואן נושא עמו סודות שהממשל לא יכול להרשות לעצמו לחשוף. הנשיאה מציעה לו עסקה שמציבה אותו בדילמה קשה. המצב בלתי אפשרי – ולכן אוואן גם מסוכן יותר. **ארץ החלומות** מאת **ניקולס ספארקס** - אשה ובנה הקטן בורחים מבעל מתעלל. הם מגיעים חסרי כל לעיירה קטנה בקרוליינה, ארה"ב. במרחק רב משם חקלאי מנסה את מזלו כזמר, ומסתבך באהבה. שני הסיפורים נקשרים.

מסך אש מתגלגל מאת **אריה מזרחי** - סיפורו האישי של מפקד חיל התותחנים במלחמת שלום הגליל, מימי ילדותו בכפר סבא שהייתה על הגבול, דרך מלחמת יום כיפור, ועד חילוץ גדוד טנקים בסולטן יעקב. **הבית ליד האגם באיטליה** מאת **מאיר עוזיאל** - הכותב התאהב באיטליה והחליט לקנות בה בית. הוא מספר לנו בנחת על כל התהליך, תוך מבט טוב על השכנים, בעלי המלאכה והסובב אותם. מרגיע מאוד.

מושלם על הניר מאת **ג'ין מלצר** - שדכנית יהודייה אמריקאית, צעירה, יפה ורווקה – הופכת את החיפוש אחר הבעל לסדרת ריאליטי. אך – לא מה שמושלם על הנייר, מושלם לחיים. ולהיפך. משעשע.

סיכוי קטן לאושר מאת **אורלי ואלון** - ז'אן בן השש מופקד בבית סבתו לקיץ. הסבתא לא תכננה זאת, וגם לא הילד. השניים מתרגלים זה לזה, הקיץ עובר, ועוד כמה קייצים, והם יחד. עד שלא.

גיבורים מלידה מאת **כריסטופר מקדוגל** - מסע מרתק לגילוי שורשי הגבורה, שסובב סביב סיפור שאירע בכרתים בזמן מלחמת העולם השנייה. מסקנה: גבורה נובעת מגילוי של מימונויות נסתרות.

הוראות לריקוד מאת **ניקולה יון** - איווי מגלה בעצמה כישרון מוזר: כאשר היא רואה זוג מתנשק, היא יכולה לצפות את סוף האהבה. בניסיון לפענח את התופעה, היא מופנית לבית ספר מסתורי לריקודים.

ילדים

סדרת מגיסטריום מאת **הולי בלק וקסנדרה קלייר** ספר ראשון - מבחן הברזל. ספר שני - יד הנחושת. ספר שלישי - מפתח הארד. ספר חמישי - מגדל הזהב.

כראמל מאת **מאירה ברנע-גולדברג**. **קומיקס: נדב נחמני**. 1. ההתחלה 2. חתול בצרה **הנסיכה אביגיל ובית החרושת לרגשות** מאת **ינץ לוי**

צרות צרורות - מבוסס על סדרת טלוויזיה ספר הקומיקס הגדול של פיניאס ופרב **פרסי ג'קסון והאולימפיים (6) - גביע האלים** מאת **ריק רייזדן** - פרסי רק רוצה לגמור את שנת הלימודים האחרונה בתיכון בנחת, אבל לאלים היווניים יש תוכנית אחרת בשבילו. **התאמה מושלמת** מאת **אמה לורד** - בבדיקת דנ"א אקראית מגלה אבי שיש לה אחות, עליה לא שמעה מעולם, והאחות יוצרת איתה קשר. הקשר לא זורם על מי מנוחות, עד שמתגלים כמה סודות.

הרואה מאת **יובל אטיאס** - תרז, נערה ישראלית החיה עם אמה בארה"ב, נשלחת על ידי אמה ארצה, ללוויה של אביה. היא מגלה כמה אמיתות מפתיעות וקשות עליה ועליו, ומגלה את ייעודה.

עיון

עת זקנה מאת **הרב יוסף צבי רימון** - הלכות לקשישים הנעזרים בעובד זר ולבני משפחותיהם.

וללבנה אמרו שתתחדש מאת **ד"ר שיפרה מישלוב** - מבט עדכני על יהדות ופמיניזם.

הדברה ביולוגית של מזיקים מאת **דוד רוזן/פאול דהבאך** - הרקע ההיסטורי של ההדברה הביולוגית ברחבי העולם. (ביו-בי לא מוזכר...)